

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-2-40 (Soruşturma)
Karar Sayısı : 20-01/13-5
Karar Tarihi : 02.01.2020

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan) Adem BİRCAN,
Şükran KODALAK, Ahmet ALGAN, Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER: Didem ULUÇ SÜDEMEN, Okan BOZKURT, Mesut MORGÜL,
Burcu ÇALIŞKAN OLGUN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Arçelik Pazarlama A.Ş.
Karaağaç Caddesi No:6/2 34445 Sütlüce, Beyoğlu, İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR :

- Arçelik Pazarlama A.Ş.
Karaağaç Caddesi No:6/2 34445 Sütlüce, Beyoğlu/İstanbul
- Vestel Ticaret A.Ş.
Temsilcisi: Dr. Hamdi PINAR
Mustafa Kemal Mahallesi, Dumlupınar Bulvarı, 266, Tepe
Prime A Blok, No:81, Çankaya, Ankara

E. DOSYA KONUSU: Arçelik Pazarlama A.Ş. ve Vestel Ticaret A.Ş.'nin rekabete duyarlı bilgi değişimi yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiası.

- (1) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik (Pişmanlık Yönetmeliği) kapsamında yapılan ve Pişmanlık Yönetmeliği'nin "Para Cezası Verilmemesi" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Arçelik Pazarlama A.Ş.'ye (ARÇELİK) para cezası verilmemesi talep edilen başvuruda özetle ARÇELİK ve Vestel Ticaret A.Ş.'nin (VESTEL) rekabete duyarlı bilgi değişimi yoluyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal ettikleri ifade edilerek konu hakkında gereğinin yapılması talep edilmiştir.
- (2) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 27.10.2017 tarih, 7770 sayı ile intikal eden ve 24.11.2017 tarihinde tamamlanan, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin altıncı fıkrası ile Pişmanlık Yönetmeliği kapsamında yapılan başvuru üzerine düzenlenen 18.12.2017 tarihli ve 2017-2-40/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu ile 18.12.2017 tarihli ve 2017-2-40/BN sayılı Bilgi Notu Rekabet Kurulunun (Kurul) 21.12.2017 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 17-42/676-M sayı ile başvuru konusu iddialara yönelik olarak önaraştırma yapılmasına, 17-42/662-MP sayı ile başvurunun Pişmanlık Yönetmeliği'nin 6. maddesindeki koşulları yerine getirmesi kaydıyla Yönetmeliğin 4. maddesinin birinci fıkrası kapsamında kabul edilmesine karar

verilmiştir. Öneri kapsamında ARÇELİK, VESTEL ve BSH Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (BSH) genel merkezlerinde 26.12.2017 tarihinde yerinde inceleme yapılmış olup, ARÇELİK ve VESTEL'den talep edilen bilgi ve belgeler 09.01.2018 tarih 355 sayı, 04.01.2018 tarih ve 122 sayı, 04.07.2018 tarih ve 4984 sayı ile Kurum kayıtlarına alınmıştır.

- (3) Yapılan öneri sonucunda hazırlanan 23.01.2018 tarih ve 2017-2-40/ÖA sayılı Öneri Raporu Kurulun 08.02.2018 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 18-04/49-M sayı ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak, aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca, ARÇELİK ve VESTEL hakkında soruşturma açılmıştır. Kurulun 08.02.2018 tarih 18-04/49-26 sayılı kararı ile BSH hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.
- (4) VESTEL ve ARÇELİK hakkında soruşturma açıldığına ve 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ikinci maddesi uyarınca ilk yazılı savunmanın 30 gün içerisinde gönderilmesi gerektiğine ilişkin Soruşturma Bildirimi sırasıyla 19.02.2018 tarih ve 2280, 19.02.2018 tarih ve 2281 sayı ile taraflara yapılmış, VESTEL ve ARÇELİK tarafından gönderilen birinci yazılı savunmalar sırasıyla 23.03.2018 tarih ve 2453 sayı, 22.03.2018 tarih ve 2368 sayı ile Kurum kayıtlarına girmiştir.
- (5) Soruşturma sürecinde 26.06.2018 tarih ve 2017-2-40/BN sayılı Bilgi Notu ile ek süre talep edilmiş, Kurul 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin birinci fıkrasına istinaden 05.07.2018 tarih ve 18-22/377-M sayılı kararıyla soruşturma süresini altı ay uzatmıştır.
- (6) Soruşturma kapsamında 19.07.2018 tarihinde VESTEL'de yerinde inceleme yapılmıştır. Bunun yanında VESTEL'den talep edilen bilgi ve belgeler 29.08.2018 tarih ve 6135 sayılı, 26.10.2018 tarih ve 7804 sayılı, 22.11.2018 tarih ve 8400 sayılı ve 16.01.2019 tarih ve 297 sayılı yazı ile Kurum kayıtlarına girmiştir.
- (7) ARÇELİK'ten talep edilen bilgiler 03.09.2018 tarih ve 6473 sayı, 24.10.2018 tarih ve 7747 sayı, 22.11.2018 tarih ve 8401 sayı ve 21.01.2019 tarih ve 337 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Ayrıca soruşturma kapsamında başvuruya ilişkin olarak ARÇELİK'ten 08.10.2018 tarihinde 7256 sayı, 7258 sayı, 7260 sayı, 7261 sayı, 7264 sayı, 7268 sayı, 7269 sayı ve 7270 sayı; 08.02.2019 tarihinde 865 sayı, 867 sayı, 870 sayı ve 879 sayı ile gelen veriler Kurum kayıtlarına girmiştir.
- (8) Hazırlanan 08.02.2019 tarih ve 2017-2-40/SR sayılı Soruşturma Raporu taraflara tebliğ edilmiş ve ikinci yazılı savunma ilgili yazıyla birlikte talep edilmiştir. VESTEL tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 01.03.2019 tarih ve 1506 sayı ile intikal eden yazı ile ikinci yazılı savunma süresinin 30 gün uzatılması talep edilmiştir. Söz konusu talep Kurulun 13.03.2019 tarihli toplantısında görüşülmüş olup, VESTEL'in Soruşturma Raporuna karşı savunma süresinin 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, sürenin bitiminden itibaren 30 gün uzatılmasına 19-12/139-M sayı ile karar verilmiştir. VESTEL tarafından gönderilen ikinci yazılı savunma 16.04.2019 tarih ve 2707 sayı, ARÇELİK tarafından gönderilen ikinci yazılı savunma 18.03.2019 tarih ve 1943 sayı ile Kurum kayıtlarına yasal süresi içinde intikal etmiştir.
- (9) İkinci yazılı savunmaya yönelik hazırlanan 30.04.2019 tarih ve 2017-2-40/EG sayılı Ek Yazılı Görüş taraflara tebliğ edilmiş, VESTEL'in talebi üzerine 30.05.2019 tarih, 19-20/285-M sayı ile üçüncü yazılı savunma süresi bitiminden itibaren 30 gün uzatılmasına karar verilmiştir. Bu doğrultuda VESTEL'in üçüncü yazılı savunması Kurum kayıtlarına 02.07.2019 tarih ve 4345 sayı ile süresi içinde intikal etmiştir.

- (10) Sözlü savunma tarihinin belirlenmesine ilişkin 03.07.2019 tarih; 2017-2-40/BN-6 sayılı Bilgi Notu 04.07.2019 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek 19-24/381-M sayı ile 28.08.2019 tarihinde sözlü savunma toplantısı yapılmasına karar verilmiştir. Daha sonra 28.08.2019 tarihinde toplantı için gerekli nisabın sağlanamayacağının anlaşılması üzerine; sözlü savunma toplantısının, tarihi daha sonra belirlenmek üzere ertelenmesine karar verilmiştir. 07.11.2019 tarih, 19-38/600-M sayı ile sözlü savunma toplantısının 24.12.2019 tarihinde yapılmasına karar verilmiştir.
- (11) 24.12.2019 tarihinde yapılan sözlü savunmanın ardından Kurul; yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapor'a, Ek Görüş'e, toplanan delillere, yazılı/sözlü savunmalara ve incelenen dosya kapsamına göre 02.01.2020 tarih ve 20-01/13-5 sayı ile işbu nihai kararı tesis etmiştir.
- (12) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor ve Ek Görüş sonucunda; VESTEL ve ARÇELİK'in 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eder nitelikte eylemlerde buldukları ve söz konusu teşebbüslere aynı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrasına göre para cezası verilmesi gerektiği, bununla birlikte ARÇELİK'e 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin altıncı fıkrası uyarınca aktif işbirliği kapsamında para cezası verilmesine gerek olmadığı belirtilmiştir.

I. İnceleme ve Değerlendirme

I.1. Pişmanlık Başvurusu

- (13) Kurum kayıtlarına 27.10.2017 tarih ve 7770 sayı ile intikal eden, 24.11.2017 tarihinde ilave bilgi ve belge sunulan ve 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin altıncı fıkrası ile Pişmanlık Yönetmeliği kapsamında yapılan, Pişmanlık Yönetmeliği'nin "Para Cezası Verilmemesi" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ARÇELİK'e para cezası verilmemesi talep edilen başvuruda;
- ARÇELİK tarafından rekabet mevzuatına uyum konusunda uzun zamandır çalışmalar yürütüldüğü, özellikle 2014 yılında rekabet uyumundan sorumlu yöneticiliğin kurulması ile bu çalışmaların hız kazandığı, bu çalışmalar kapsamında tüm ARÇELİK çalışanlarına, işe başladıkları gün imza karşılığında "Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri" kitapçığı verildiği, bu kapsamda çalışanların rekabet mevzuatına uygun hareket etmekte yükümlü olduğu, kitapçıkta yer alan "Gizlilik" başlıklı 4.1.4. madde kapsamında şirkete ait ticari sırların yetkisiz kişilerle paylaşılmamasının gerektiği, "Etik Davranış Kuralları Uygulama Prensipleri" başlıklı 7. maddede ise, etik ihlallerde bulunan çalışanlara işten çıkarma dahil uygulanabilecek disiplin cezalarının düzenlendiği, benzer şekilde, ARÇELİK'in en üst düzey yöneticilerinin çalışanlara, 2014'ten bu yana her sene en az bir kez, rekabet mevzuatına uyumun önemi konusunda uyarılar içeren e-postalar gönderdiği, ayrıca 2015 yılında başvuru ekinde yer verilen Rekabet Hukuku El Kitabının hazırlandığı ve tüm dünyadaki ARÇELİK çalışanlarına imzaları karşılığında dağıtıldığı, yine 2014 sonrasında kritik birimlerdeki tüm çalışanlara eğitim verildiği,
 - ARÇELİK'in sektördeki teşebbüs birliği faaliyetlerine bağımsız rekabet danışmanı bulunmaksızın katılmama hususunda şirket politikası bulunduğu, nitekim Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneğindeki (TÜRKBESED) her toplantıya ARÇELİK'in öncülüğüyle bağımsız bir rekabet danışmanının katıldığı, tüm bunlara ek olarak, Rekabet Uyum Programı kapsamında özellikle yönetici ve üstü düzeydeki çalışanların e-postalarında, kendilerine önceden haber verilip, izin alınarak taramalar yapıldığı,

- Yukarıda anılan rekabet uyum programı kapsamında 2017 yılı Şubat ayında yapılan rutin denetim kapsamında 09.02.2017 tarihinde ARÇELİK Satış Trakya Bölge Yöneticisi (.....) (EÖT) ARÇELİK e-posta hesabında yapılan incelemede, geçmişte ARÇELİK satış bölümünde birlikte çalıştığı VESTEL Marmara Satış Direktörü (.....) (BA)¹ ve VESTEL Satış Müdürü (.....) (SG)² ile şahsi e-posta adresleri üzerinden rekabet mevzuatını ihlal etmesi olası yazışmalara rastlandığı,
- ARÇELİK'ten VESTEL'e bilgi sızdırıldığı ve bunun neticesinde ARÇELİK'in zarara uğradığının tespiti üzerine, şirket içi e-posta taraması yapıldığı ve bu incelemede EÖT'nin yazışmalarının yanı sıra, VESTEL çalışanları BA ve SG'nin VESTEL ve şahsi e-posta adreslerinden ARÇELİK'e gelen ve giden tüm yazışmalar ile Vestel ve Bosch uzantılı adreslerden ARÇELİK'e gelen ve giden yazışmaların temin edildiği,
- Söz konusu yazışmalara ilişkin teşebbüs bünyesinde yapılan iç değerlendirme sonucunda;
 - ARÇELİK'te uzun yıllar çalışan EÖT'nin ARÇELİK'e ait gizli bilgileri 2012'den beri çeşitli çıkarlar karşılığında, BA'nın çalıştığı şirketlere (sırasıyla pazar araştırma şirketleri GFK Araştırma Hizmetleri A.Ş.³ (GFK) ve OPR Araştırma Hizmetleri A.Ş. (OPR) ile son olarak VESTEL'e) düzenli ve sık aralıklarla aktardığının,
 - Halen VESTEL Satış Müdürü olan (.....) (SB)⁴, ARÇELİK'ten VESTEL'e geçmeden hemen önce, ARÇELİK'e ait gizli bilgileri BA'ya, dolayısıyla VESTEL'e aktardığının,
 - EÖT ile birlikte eskiden ARÇELİK'te çalışmış olan, VESTEL çalışanı SG arasında, ARÇELİK Satış Bölge Pazarlama Sorumlusu (.....) (TM)⁵ ile VESTEL çalışanı SG arasında ve ARÇELİK Satış Direktörü (.....) (BO)⁶ ile VESTEL çalışanı BA arasındaki yazışmaların rekabet mevzuatını ihlal etmesi olasılığının tespit edildiği,

¹ Mevcut durumda VESTEL çalışanı olan BA, Ağustos 1999 – Şubat 2012 arasında ARÇELİK satış bölümünde, Mart 2012 – Ocak 2013 arasında GFK pazar araştırma şirketinde, Ocak 2013 – Aralık 2013 arasında ise OPR adlı araştırma şirketinde yönetici olarak çalışmıştır. VESTEL'in birinci yazılı savunmasında, BA'nın iş sözleşmesinin 22.03.2018 tarihinde 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25/II-e maddesi uyarınca, işverenin güvenini kötüye kullanmak, işverene ait meslek sırlarını ortaya atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışları nedeniyle haklı nedenle tazminatsız olarak feshedildiği belirtilmektedir.

² VESTEL çalışanı SG, Ocak 2008 – Nisan 2013 arasında ARÇELİK Satış bölümünde, Mayıs 2013 – Haziran 2013 arasında Samsung'da, Temmuz 2013 – Mayıs 2015 arasında Türk Telekom'da çalışmış olup, ardından VESTEL'e geçmiş ve 2018 yılına kadar VESTEL'de görevini sürdürmüştür. VESTEL'den gelen birinci yazılı savunmada, SG'nin iş sözleşmesinin 22.03.2018 tarihinde 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25/II-e maddesi uyarınca, işverenin güvenini kötüye kullanmak, işverene ait meslek sırlarını ortaya atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışları nedeniyle haklı nedenle tazminatsız olarak feshedildiği belirtilmektedir.

³ 2013 Aralık öncesinde EÖT tarafından GFK ve OPR'de çalışan BA'ya yapılan bilgi aktarımı, önaraştırma ve soruşturma sürecinde bulunan belgeler ve başvuru ile birlikte değerlendirildiğinde, Türk Ticaret Kanunu bağlamında ticari sır yükümlülüğünün ihlali olarak ele alınabilecek olup, konunun bu boyutu dosya kapsamının dışında tutulmuştur.

⁴ Başvuruya göre SB, 1999'dan Nisan 2015'e kadar ARÇELİK satış biriminde çalışmış; ardından VESTEL'e geçmiştir.

⁵ Mevcut durumda söz konusu çalışanın işine ARÇELİK tarafından son verildiği ifade edilmektedir.

⁶ Mevcut durumda söz konusu çalışanın işine ARÇELİK tarafından son verildiği ifade edilmektedir.

- ARÇELİK çalışanı EÖT ve VESTEL çalışanı SB'nin eylemlerinin esas itibarıyla, Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) "Ticari sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi veya belgelerin açıklanması" başlıklı 239. maddesi ile Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) "Haksız Rekabet" hükümleri⁷ kapsamında olduğunun düşünüldüğü, bu kapsamda teşebbüs içinde yapılan değerlendirme sonucunda EÖT ile şirket içi gizli bilgileri EÖT'ye temin eden ARÇELİK Pazarlama Uzmanı (.....) (BB) ve ARÇELİK Satış Geliştirme & Planlama Uzmanı (.....) (GO) iş akitlerine son verildiği,
- Bununla birlikte, ARÇELİK üst yönetiminin haberi olmaksızın rakibe aktarılan ve önemli bir bölümünün geleceğe yönelik fiyat stratejileri olan ARÇELİK ticari sırlarının, Kurum tarafından yapılacak olası bir incelemede Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz'un (Yatay İşbirliği Kılavuzu) 57. paragrafı ve Ege Çimento III⁸ gibi yakın tarihli Kurul kararları ışığında "kartel" olarak nitelendirilebileceği endişesiyle söz konusu başvurunun yapıldığı⁹,
- Başvuruya konu olayların ARÇELİK çalışanı EÖT'nin, öncelikle kendi Yahoo e-posta adresine gönderdiği çeşitli e-postalar ile başladığı, söz konusu e-postaların ağırlıklı olarak 2012 ve 2013 yıllarına ilişkin olduğu ve küçük ev aletlerinin satış adetleri ve cirolarının yer aldığı satış raporlarından oluştuğu, BA'nın 02.03.2012'de GFK'da çalışmaya başlamasının ardından, EÖT'nin 07.03.2012 tarihinde söz konusu e-postaları kendi Yahoo mail adresine göndermesinin dikkat çekici olduğu¹⁰,
- EÖT'nin BA ile arasındaki iletişimi gösteren ve cevaben EÖT'nin süpürge toplu satış rakamlarını gönderdiği e-posta ile birlikte ele alındığında, söz konusu e-postalarda yer alan "yine aynı iki dönemi aldım" ve benzeri ifadelerin, BA'nın GFK'da çalıştığı dönemde ARÇELİK satış bilgilerinin araştırma şirketine aktarıldığına işaret ettiği¹¹,
- Ayrıca BA'nın bir grup arkadaşıyla GFK'dan ayrılarak OPR adlı araştırma şirketini kurmasından sonra da ARÇELİK çalışanı EÖT ile iletişiminin devam ettiği *ARÇELİK'den VESTEL'e bilgi aktarımının başlangıcının ise Ocak 2014 olarak kabul edilebileceği*, zira BA'nın VESTEL'e geçtiği Ocak 2014 tarihinden ve en az Şubat 2017 tarihine kadar EÖT'nin kendi Yahoo adresine çeşitli satış raporlarının

⁷ TTK'nın 55. maddesinde, "Üçüncü kişilerin işçilerine, vekillerine ve diğer yardımcı kişilerine, hak etmedikleri ve onları işlerinin ifasında yükümlülüklerine aykırı davranmaya yöneltebilecek yararlar sağlayarak veya önererek, kendisine veya başkalarına çıkar sağlamaya çalışmak" ve "İşçileri, vekilleri veya diğer yardımcı kişileri, işverenlerinin veya müvekkillerinin üretim ve iş sırlarını ifşa etmeye veya ele geçirmeye yönelmek" hükümleri yer almaktadır.

⁸ Rekabet Kurulunun 14.01.2016 tarih ve 16-02/44-14 sayılı kararı.

⁹ VESTEL'le ilgili yukarıdaki hususların yanı sıra, TM ve GO'nun, SG'nin Gmail adresine, Samsung Electronics İstanbul Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti.'nde (Samsung) çalıştığı çok kısa dönemde (Mayıs-Haziran 2013), ARÇELİK'e ait birkaç gizli bilgiyi aktardığı da tespit edilmiştir. Bununla birlikte, başvuru konusu bilgi değişiminin esasen ARÇELİK ve VESTEL arasında gerçekleşmiş olması, Samsung çalışanına gönderilen bilginin kapsam ve süresinin kısıtlı olması, başvuru kapsamında Samsung'un ilgili teşebbüs olarak nitelendirilmemesi gibi hususlar göz önüne alınarak, hakkında önaraştırma döneminde destekleyici ilave bilgi/belge bulunmamış olan Samsung, soruşturma sürecine dâhil edilmemiştir.

¹⁰ Bu tarihe kadar EÖT'nin şirket mail adresinden yahoo mail adresine sadece bir kere ve işle ilgili olmayan bir konuda mail gönderdiğinin tespit edildiği belirtilmiştir.

¹¹ Bu dönemde BA ile EÖT arasında hediyeleşmeye ilişkin e-posta yazışmaları da bulunmaktadır. Ayrıca yine BA'nın GFK şirketinde çalıştığı bu dönemde EÖT ile BA arasında çeşitli ev eşyası ürün gruplarına ilişkin olarak karşılıklı satış adet bilgisi talebinde bulunmaktadır.

yanı sıra birim fiyatlar, toptan ve perakende satış ve ciro rakamları gibi bir bölümü geleceğe ilişkin ARÇELİK'in verilerini¹² göndermeye devam ettiği,

- Söz konusu veriler, ilk bakışta çalışanın kendi e-posta adresine gönderdiği veriler olarak algılanabileceks de, başvurunun devamındaki bilgiler aynı döneme (2014-2017) ilişkin e-postalarda geçen ifadelerle¹³ birlikte değerlendirildiğinde, EÖT'nin, BA ile VESTEL'de çalıştığı dönemde iletişim içerisinde olduğuna işaret edebileceği, nitekim EÖT'nin ARÇELİK'te bölge yöneticiliğine atandığı 01.10.2016 tarihinden itibaren en az beş ayrı tarihte, ARÇELİK'in ürün ve markalara göre kırılmış ayrıntılı toptan ve perakende satış ile montaj rakamları gibi ticari sır niteliğindeki geçmiş tarihli bilgilerini doğrudan VESTEL'de çalışan BA'nın Gmail adresine gönderdiği, benzer şekilde VESTEL'de çalışmaya başladıktan sonra BA'nın VESTEL adresinden iki, Gmail adresinden bir e-postayı ARÇELİK çalışanı EÖT'nin şirket e-posta adresine gönderdiği ancak bunların beş adedinin VESTEL'in gizli bilgi içermeyen fiyat araştırması, birinin VESTEL'in yürürlükte olan toptan fiyat listesi, birinin bir bölge yöneticisinin şikayet edildiği iç yazışma olduğu¹⁴,
- Bu noktada, ağırlıklı olarak ARÇELİK çalışanı EÖT'nin VESTEL çalışanı BA'ya aktardığı bilgilerin bir bölümünün geleceğe ilişkin veri içermesi iki teşebbüs arasındaki Ocak 2014-Şubat 2017 dönemindeki ve kimi zaman yakın tarihli fiyat hareketleriyle birlikte değerlendirildiğinde, durumun 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bağlamında kartel olarak değerlendirilme şüphesiyle başvuruda bulunulduğu,
- Başvuruya konu bir diğer iletişimin, EÖT ile BA arasındaki iletişime kıyasla daha kısa olmakla birlikte, ARÇELİK çalışanı SB'nin, 24.01.2015 ile VESTEL'e geçiş yaptığı tarih olan Nisan 2015 arasındaki dört aylık dönemde, VESTEL çalışanı BA'ya ait VESTEL ve Gmail adreslerine gönderdiği beş e-posta iletili olduğu, bu yazışmalardan birinde SB'nin, "*Kadıköy-Maltepe ilçelerinde yapılan satış artırıcı özel faaliyetler*" konulu şirket içi raporu paylaştığı, bir diğerinde ARÇELİK'in gelecek dönem (Nisan ve Mayıs aylarında) beyaz eşya ve küçük ev aletlerine yönelik zamları ve stratejileri içeren, 23.03.2015 tarih ve "*Fwd: Maliyet artışları ve olası zamlar*" konulu e-posta silsilesinin SB tarafından VESTEL çalışanı BA'ya gönderildiği, söz konusu yazışmanın bilgi değişimine örnek olabilecek önemli bir yazışma olduğu,
- Bir diğer yazışmanın, VESTEL çalışanı SG'den ARÇELİK çalışanı EÖT'ye yapılan bilgi aktarımına ilişkin olduğu, 30.12.2015 tarihli e-postada VESTEL çalışanının Gmail adresinden ARÇELİK'te çalışan EÖT ve VESTEL'de çalışan BA'ya gönderilen e-postada "*Ocak ayı klima fiyatları.xlsx*" adlı ek bulunduğu, buna ek olarak, 05.01.2016, 06.01.2016 ve 08.01.2016 tarihli e-postalarda ise,

¹² Örneğin, 30.04.2016 tarihinde EÖT'nin kendi mail adresine gönderdiği e-postada, ARÇELİK'in Mayıs ayı PARO kampanya detayı ve tavsiye perakende fiyat listesi yer almaktadır.

¹³ E-postalarda "*al sana fiyatlar*", "*Abi selam, 2014 yılı program çıkışlar (.....)* ve *şirket aşağıda yer alıyor. Ciro rekoru maili ve cv de ekte*", "*Şampiyon firmasından veri gelmedi*", "*excelde hepsi var*" gibi ifadeler geçmektedir.

¹⁴ Başvuruda ayrıca EÖT'nin eşi STT'nin, 2013 yılında pasta ve kurabiye üretimi işine girdiği bu kapsamda VESTEL bayilerinin Haziran 2016- Haziran 2016-Nisan 2017 döneminde STT'ye en az 17.500 TL ödeme yaptığı, STT'nin de bu paraları EÖT'ye gönderdiği ayrıca EÖT ve STT'nin, Haziran 2016'da BA vasıtasıyla VESTEL'e sunulmak üzere teklif hazırladığı yönünde bilgiler yer almaktadır

VESTEL Beyaz Eşya, TV, Bayi/Çeyiz kanalı toptan fiyat listeleri ve uygulamalarının SG tarafından EÖT'ye yönlendirildiği¹⁵,

- Bu yazışmaların ARÇELİK üst yönetimi kararı olmaksızın yapıldığı, ancak ARÇELİK'in de bu yazışmalardan bağımsız olarak fiyatlarına 30.12.2015 tarihinde zam yaptığı, dolayısıyla bu fiyat artışlarının kartel olarak değerlendirilebileceği endişesi doğduğu,
- İlaveten VESTEL çalışanı SG'nin, ARÇELİK çalışanı TM'ye VESTEL'in kredi kartı kampanyaları ve komisyon oranlarını göndermesine ilişkin üç yazışmanın bulunduğu¹⁶,
- Rekabet mevzuatına ilişkin hususlar ihtiva eden ve rakipler arası bilgi paylaşımı içeren bir diğer yazışma silsilesinin, 2013 yılına kadar OPR adlı araştırma şirketinde, 2013 yılından sonra VESTEL'de çalışmaya başladığı belirtilen BA ile ARÇELİK çalışanı BO arasında gerçekleştiği, yazışmalar incelendiğinde, 27.12.2014 tarihli e-posta ve 21.04.2015 tarihli e-postaların dikkat çektiği, 27.12.2014 tarihli e-postada ARÇELİK çalışanı BO'nun, VESTEL çalışanı BA'ya *"Bizim fiyatlar ekte sizin fiyatları gönderir misin"* ifadesini kullandığı¹⁷, 21.04.2015 tarihli yazışmada ise ARÇELİK çalışanı BO'nun, BA'ya gönderdiği e-postada *"Selamlar, Mayıs %6 zamlı fiyatlar"* ifadesini kullandığı¹⁸,
- Öte yandan, ARÇELİK çalışanı BO'nun 23.04.2015 tarihinde kendisine bağlı yöneticilere gönderdiği e-postada *"VESTEL zammı açıkladı"* ifadesinin yer aldığı, e-postanın devamında Nisan ve Mayıs ayı VESTEL toptan fiyat listesine yer verildiği, söz konusu fiyat listesini ARÇELİK'in nasıl elde ettiği hususunun tespit edilemediği¹⁹,
- Öte yandan BO ile BA arasında geçen bazı yazışmalarda BSH firmasına ait geçmiş tarihli bilgilerin paylaşıldığının görüldüğü, BO'nun BA'ya gönderdiği 13.11.2014 tarihli e-postada, BSH firmasının bazı modellerdeki indirim kampanyasına ilişkin olarak yetkili satıcılarına gönderdiği duyurunun ve Excel tablosunun bulunduğu, 18.05.2014 tarihli yazışmada ise BO'nun BA'dan *"BSH rakamlarını bir daha göndermesini istediği"* görüldüğü, BO tarafından BA'ya gönderilen 04.01.2015 tarihli diğer bir e-postada; BSH firmasının yetkili satıcılarına gönderdiği kampanya kataloğunun paylaşıldığı, son olarak BA'nın VESTEL adresinden Gmail adresine, oradan da BO'nun ARÇELİK adresine gönderdiği 14.01.2017 tarihli e-postada; *"01.12.2015-30.04.2016 arası 165 adet bayisinin KDV hariç toptan cirosu var. Data içinde il, ilçe kırılımı ile performans sıralaması da mevcut"* notuyla birlikte, BSH bayilerinin bilgilerinin yer aldığı bir Excel tablosunun gönderildiği ve BO'nun bu e-postaya *"Teşekkürler"* şeklinde yanıt verdiği,

¹⁵ Aynı kişiler arasındaki bir başka yazışma, SG'nin Gmail adresinden gönderilerek, EÖT'nin Yahoo adresi üzerinden ARÇELİK'e gelmiş olup, 20.01.2016 tarihli e-postada VESTEL'in Edirne, İstanbul, Kırklareli ve Tekirdağ bayilerinin ciroları bulunmaktadır.

¹⁶ Bununla birlikte, başvuruda söz konusu kredi kartı ve komisyon bilgilerinin bayilerden kolaylıkla öğrenilebilecek türden bir bilgi olduğu ifade edilmektedir.

¹⁷ E-postanın ekinde, ARÇELİK yetkili satıcılarına 25.12.2014'te gönderilen Ocak ayında yürürlüğe girecek toptan fiyatların yer aldığı belirtilmektedir.

¹⁸ Başvuruda, e-posta ekinde Mayıs ayı zamlı toptan fiyatların yer aldığı ifade edilmektedir.

¹⁹ BA ile BO arasında farklı konularda başka yazışmalara da başvuruda yer verilmiştir. Bunlar; 17.03.2014 tarihinde BA tarafından BO'ya Samsung'un yeni çamaşır makinasının özelliklerinin gönderildiği e-posta ile 16.06.2014 tarihinde BO ile BA'nın bir yemekli toplantıyı erteledikleri e-posta yazışmalarıdır.

- Başvurunun devamında, ARÇELİK'in yılda üç kez toptan ve tavsiye fiyat listesini revize ettiği, ancak listedeki fiyatlarla bağlı kalınmadığı, dönemsel indirim ve kampanyaların söz konusu olabildiği,
- Ayrıca VESTEL'e aktarılan ticari sırlar nedeniyle ARÇELİK'in mağdur olduğu, yaşanan mağduriyetin Kurum tarafından yapılacak olası bir incelemede artmasını önlemek amacıyla Pişmanlık Yönetmeliği'nin 4. maddesinin birinci fıkrası kapsamında başvuruda bulunulduğu

ifade edilerek konu hakkında 4054 sayılı kapsamında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

I.2. Hakkında Soruşturma Açılan Taraflar

I.2.1. Arçelik Pazarlama A.Ş. (ARÇELİK)

- (14) ARÇELİK, 1955 yılında kurulmuş olup, başta beyaz eşya olmak üzere, evlerde kullanılan elektrikli ve elektronik ürünlerin üretimi, satışı, dağıtımı ve pazarlanması alanlarında ulusal ve uluslararası boyutta faaliyet göstermektedir. ARÇELİK'in içerisinde bulunduğu Koç Grubu; Beko, Grundig, Blomberg, Elektrabregenz, Arctic, Leisure, Flavel, Defy, Altus ve Dawlance olmak üzere 11 markasıyla 145'ten fazla ülkede ürün ve hizmet sunmaktadır. Üretim faaliyetlerini yedi farklı ülkede bulunan 18 üretim tesisinde gerçekleştiren ARÇELİK, ürünlerini Türkiye'de geniş bir dağıtım ve servis ağıyla tüketicilere ulaştırmaktadır.

I.2.2. Vestel Ticaret A.Ş. (VESTEL)

- (15) VESTEL 1984 yılında kurulmuş olup, 1994 yılından bu yana Zorlu Grubu bünyesinde tüketici elektroniği, beyaz eşya, dijital ürünler, bilgi teknolojileri, LED aydınlatma ve savunma sektörlerinde üretim, pazarlama ve satış sonrası destek hizmetleri alanlarında faaliyet göstermektedir. VESTEL üretim faaliyetlerini Manisa'da bulunan "Vestel City" üretim tesisinde gerçekleştirmekte ve Türkiye çapına yayılmış yaklaşık 1250 satış noktası, 350 yetkili servis ve 13 merkez servisiyle faaliyetlerini sürdürmektedir.

I.3. İlgili Pazar

I.3.1. Pazara İlişkin Genel Bilgi

- (16) Kullanım süresi bir yıldan uzun, dayanıklı tüketim mallarının alt sektörleri içinde yer alan beyaz eşya sektörü; çok sayıda ve çeşitli mal grubunu içermektedir. Bazı kaynaklarda elektrikli ev aletleri, bazılarında ise dayanıklı tüketim malları kapsamına giren beyaz eşya sektörü; farklı teknolojileri nedeniyle çok geniş bir ürün yelpazesine sahiptir. Bu ürünlerin başlıcaları; buzdolabı, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, fırın, ocak, süpürge gibi temel ürünler ve tost makinesi, robot, meyve presi, blender, mikser gibi küçük ev aletleri ile ayrıca derin dondurucu, klima, şofben, termosifon, su arıtma cihazı gibi ürünlerdir.
- (17) Ülkemizde kalite standartlarının gelişmesiyle birlikte gelişmekte olan kalite şartları sayesinde karmaşık özelliklere sahip olan daha nitelikli ürünler üretilmeye başlanmıştır. Dayanıklı tüketim malları sektöründe Türk firmalarının yanı sıra bazı yabancı firmalar da sektörün içinde yer almakta ve rekabet halinde bulunmaktadır.
- (18) Dayanıklı tüketim malları sektörünün yoğunlaştığı bölgeler; Marmara, Orta Anadolu ve Ege Bölgeleridir. Fabrikalar ise İstanbul, Manisa, Tekirdağ, Eskişehir, Bolu, Bursa, İzmir Ankara, Kocaeli, Yalova, Kayseri, Konya gibi illerde yoğunlaşmıştır.

- (19) Dayanıklı tüketim malları sektörünün büyük çoğunluğunu oluşturan beyaz eşya sektöründe, iç pazar üretiminin yaklaşık %90'ını birkaç büyük firma oluşturmaktadır. Bununla birlikte 50 civarında teşebbüsün sektörde faaliyet gösterdiği görülmektedir. Ek olarak 500'ün üzerinde firma ise yedek parça ve aksam üretimi ile işgal etmekte ve sektöre bu şekilde dâhil olmaktadır. Sektörün parça üretiminin yanı sıra bir de bakım, servis gibi hizmet dalları da bulunmaktadır. Dolayısıyla sektörde 1.500 civarı yetkili servis ile 12.000 bayi, sektörde hizmet vermektedir²⁰.
- (20) Beyaz eşya sanayinin geliştirilmesi, ulusal ve uluslararası standartlarda hizmet kalitesinin yükseltilmesi amacıyla kurulan TÜRKESD'in ARÇELİK ve VESTEL dahil olmak üzere 7 üyesi bulunmaktadır. Dernek sektörün yaklaşık %90-91'ini temsil etmektedir. Bunun yanında Beyaz Eşya Yan Sanayicileri Derneği (BEYSAD) çatısı altında 195 üye firma bulunmaktadır²¹.
- (21) Türkiye'de beyaz eşya sektöründe faaliyet gösteren en büyük dört beyaz eşya üreticisi TÜRKESD üyesi teşebbüsler ve markaları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 1: TÜRKESD Üyesi Teşebbüs Markaları

Teşebbüs Adı	Teşebbüs Markaları
ARÇELİK	Arçelik, Beko, Grundig, Blomberg, Elektribregenz, Arctic, Leisure, Flavel, Defy, Altus ve Dawlance
BSH	Bosch, Profilo, Siemens, Gaggenau
İNDESİT ²²	Hotpoint, İndesit, Scholtes
VESTEL	Vestfrost, Regal, Vestel, Finlux, Seg

Kaynak: TÜRKESD Verileri

- (22) Öte yandan sektörde yer alan firmalar ve pazar paylarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 2: Beyaz Eşya Sektöründe Faaliyet Gösteren Teşebbüslerin Ciro Bazında Pazar Payları (%)²³

	2015	2016	2017	2018
ARÇELİK	49,62	50,21	49,91	48,53
BSH	26,88	27,74	27,21	27,30
VESTEL	14,96	15,62	17,49	19,17
İNDESİT	7,58	5,65	4,59	3,86
Candy Group	0,96	0,78	0,80	0,50
Silverline	0,00	0,00	0,00	0,64
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: TÜRKESD Beyaz Eşya Raporu

- (23) Türkiye, beyaz eşya üretiminin lideri olarak bilinen Almanya ve İtalya'yı geride bırakarak, 25 milyon adetlik üretiminin %75'ini yaklaşık 150 ülkeye ihraç etmektedir. Euromonitor²⁴ verilerine göre Türkiye dünya üretiminin yarısını gerçekleştiren Çin'in arkasında ikinci konumda bulunmaktadır.
- (24) Sektörde beyaz eşya ve elektrikli ev aletlerine ilişkin 2017 yılının Şubat ayından Eylül sonuna kadar süren Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) indirimi, talep artışına neden olmuştur. TÜRKESD verilerine göre dört beyaz eşyada ihracat (buzdolabı, çamaşır makinası, bulaşık makinası, fırın) 2017'de %7,3; alt bileşenlerde ise %6 büyürken,

²⁰ <http://www.aso.org.tr/wp-content/uploads/2017/09/22.pdf> (erişim tarihi: 22.10.2018)

²¹ <http://www.aso.org.tr/wp-content/uploads/2017/09/22.pdf> (erişim tarihi:22.10.2018)

²² İndesit Company Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş. (İNDESİT)

²³ Pazar payı verileri 2018 yılı bakımından Ocak-Ekim arasını kapsamaktadır. TÜRKESD verileri, üyeleriyle sınırlı olarak ve Türkiye'de üretim tesisi bulunan teşebbüslerin pazar paylarını göstermektedir.

²⁴ Stratejik pazar araştırması sunan bir şirkettir.

ÖTV teşviki ile iç satışlarda %11'lik bir büyüme gerçekleşmiştir. Şubat-Eylül 2017 döneminde geçerli olan ÖTV'nin sıfırlanması ile 2017'de 621.000 adet ortalama satış gerçekleştiği, ÖTV teşvikinin son dönemi olan Eylül'de ise 808.000 adetlik satışa ulaşıldığı açıklanmıştır²⁵.

- (25) 2018 yılında ise dört beyaz eşyada ilk altı aylık (Ocak-Haziran) dönemde %0,9 oranında küçülme gerçekleştiği ifade edilmiştir. Bu dönemde üretim 2017 yılının aynı dönemine göre %3,8 oranında azalarak 12.091.000 adet olmuş, iç piyasada ise 3.222.000 adet satış gerçekleştirilmiştir²⁶.
- (26) Beyaz eşya ürün grubunun ana kategorileri ve bilgi değişimine konu ürün grupları buzdolabı, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, fırın ve klima bakımından son dört yıllık pazar paylarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 3: Adet Bazlı Buzdolabı Pazar Payları (%)

	2015	2016	2017	2018 ²⁷
ARÇELİK	(....)	(....)	(....)	(....)
BSH	(....)	(....)	(....)	(....)
VESTEL	(....)	(....)	(....)	(....)
INDESIT	(....)	(....)	(....)	(....)
Candy Group	(....)	(....)	(....)	(....)

Kaynak: ARÇELİK'den gelen bilgiler

Tablo 4: Adet Bazlı Çamaşır Makinesi Pazar Payları (%)

	2015	2016	2017	2018
ARÇELİK	(....)	(....)	(....)	(....)
BSH	(....)	(....)	(....)	(....)
VESTEL	(....)	(....)	(....)	(....)
INDESIT	(....)	(....)	(....)	(....)
Candy Group	(....)	(....)	(....)	(....)

Kaynak: ARÇELİK'den gelen bilgiler

Tablo 5: Adet Bazlı Bulaşık Makinesi Pazar Payları (%)

	2015	2016	2017	2018
ARÇELİK	(....)	(....)	(....)	(....)
BSH	(....)	(....)	(....)	(....)
VESTEL	(....)	(....)	(....)	(....)
INDESIT	(....)	(....)	(....)	(....)
Candy Group	(....)	(....)	(....)	(....)

Kaynak: ARÇELİK'den gelen bilgiler

Tablo 6: Adet Bazlı Fırın (Solo) Pazar Payları (%)

	2015	2016	2017	2018
ARÇELİK	(....)	(....)	(....)	(....)
BSH	(....)	(....)	(....)	(....)
VESTEL	(....)	(....)	(....)	(....)
INDESIT	(....)	(....)	(....)	(....)
Candy Group	(....)	(....)	(....)	(....)

Kaynak: ARÇELİK'den gelen bilgiler

²⁵ <http://www.milliyet.com.tr/beyaz-esya-sektoru-2017-de-yuzde-7-3-istanbul-yerelhaber-2540425/> (erişim tarihi: 22.10.2018)

²⁶ <http://www.milliyet.com.tr/beyaz-esya-sektoru-2018-yilinin-ilk-istanbul-yerelhaber-2933567/> (erişim tarihi: 04.01.2019)

²⁷ 2018 yılına ilişkin veriler Ocak-Ekim dönemini kapsamaktadır.

Tablo 7: Adet Bazlı Klima Pazar Payları (%)

	2015	2016	2017	2018
ARÇELİK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BSH	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
VESTEL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
INDESIT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TDDöküm	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: ARÇELİK'den gelen bilgiler

Tablo 8: Ciro Bazlı Televizyon (LCD) Pazar Payları (%)

	2014	2015	2016	2017
SAMSUNG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
LG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
VESTEL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PHILIPS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SONY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	(.....)	(.....)	(.....) ²⁸

Kaynak: GFK verileri

- (27) Yukarıda yer verilen beyaz eşya kategorilerinde ARÇELİK ekonomik bütünlüğünün (.....) sırada olduğu, VESTEL'in buzdolabı, çamaşır makinesi ve fırın grupları bakımından pazarda (.....) sırada olduğu görülmektedir. Klima pazarında ARÇELİK (.....) sırada olup, VESTEL (.....) sıradadır. Televizyon pazarında ise çok sayıda teşebbüsün faaliyet gösterdiği görülmekte olup, VESTEL (.....) sıradadır.

I.3.2. İlgili Ürün Pazarı ve İlgili Coğrafi Pazar

- (28) İlgili ürün pazarının tespitinde, tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal veya hizmetlerden oluşan pazar dikkate alınırken, tespit edilen pazarı etkileyebilecek diğer unsurlar da değerlendirilmektedir.
- (29) Dosya konusu ürünler tüketicilerin kullanım amaçları bakımından farklılık arz ettiği gibi nitelikleri ve fiyatları bakımından birbirinden ayrılmaktadır. Bu nedenle her biri tüketicilerin farklı ihtiyaçlarına yönelik olan her bir ürün için ayrı pazar tanımlaması yapılması mümkündür. Başvuruya konu ürünler incelendiğinde temel ürün gruplarının "beyaz eşya", "klima" ve "televizyon" olduğu anlaşılmaktadır²⁹.
- (30) Söz konusu ürün grupları kendi içinde fiyat, kalite, kullanım amaçları, kullanım yeri ve nitelikleri gibi pek çok kriter bakımından farklılaşabilmektedir. Bunun yanında sektörde faaliyet gösteren teşebbüslerin belirtilen ürün gruplarının büyük bir bölümünde faal olduğu görülmektedir.
- (31) Dosya kapsamında teşebbüslerin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl edebilecek nitelikteki rekabete duyarlı bilgileri paylaştıkları yönündeki başvuru incelenmektedir. Dolayısıyla dosya kapsamında ilgili ürün pazarı en geniş haliyle "dayanıklı tüketim malları pazarı" olarak belirlenebileceği gibi; her bir ürün grubu bazında "beyaz eşya", "klima" ve "televizyon" şeklinde ayrı ayrı belirlenmesi de mümkündür.
- (32) Bununla birlikte, teşebbüsler arası rekabete duyarlı bilgi değişimine konu olan Kurul kararları incelendiğinde, teşebbüslerin faaliyette buldukları ürün gruplarına değinilmekle birlikte sonuç üzerinde belirleyici olmayacağı gerekçesiyle kesin bir pazar tanımının yapılmadığı görülmektedir³⁰.

²⁸ ARÇELİK'in pazar payı 2017 itibarıyla %(.....) olarak gerçekleşmiştir.

²⁹ Başvuruda ilgili ürün grupları arasında küçük ev aletleri de sayılmış olmakla birlikte, başvuru konusu belgeler incelendiğinde bilgi değişimine konu belgelerin ağırlıklı olarak beyaz eşya ve alt ürün gruplarına ilişkin olduğu görülmüştür.

³⁰ 08.03.2013 tarih ve 13-13/198-100 sayılı, 07.11.2016 tarih ve 16-37/628-279 sayılı Kurul kararları.

- (33) Bu bakımdan işbu soruşturma kapsamında ilgili ürün pazarının alternatif pazarlardan biri temel alınarak belirlenmesinin, ulaşılan sonuç üzerinde etkili olmayacağı göz önüne alınarak kesin bir pazar tanımı yapılmamıştır.
- (34) İncelenen teşebbüslerin faaliyetlerini tüm Türkiye çapında gerçekleştirmesi ve ülkenin herhangi bir bölgesindeki rekabet koşullarının diğer bölgelerden belirgin şekilde farklılık göstermemesi nedeniyle ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

I.4. Tespitler

I.4.1. Soruşturma Döneminde Yapılan Yerinde İncelemeler Sonucunda Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

I.4.1.1. VESTEL'de Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (35) VESTEL'in İstanbul Genel Merkezinde 26.12.2017 tarihinde yapılan yerinde incelemede başvuru konusuna ilişkin olarak birtakım belgelere ulaşılmış olup, bu belgelerden önemli görülen ve başvuru ekinde yer verilen belgeler ile bağlantılı olanlara aşağıda yer verilmektedir.

I.4.1.1.1. Rakibin Perakende Satış Verilerine İlişkin Belgeler

- (36) Yerinde incelemede, çoğunlukla rakip ARÇELİK firmasına ait pek çok ürün grubundaki perakende satış bilgilerinin, ay/gün bazında ARÇELİK Satış Trakya Bölge Yöneticisi EÖT tarafından VESTEL Marmara Bölge Müdürü BA'ya iletiildiği, bu veriler üzerinden VESTEL yöneticilerine raporlama yapıldığı anlaşılmaktadır³¹.
- (37) **Belge 1:** 19.07.2016 tarihinde VESTEL Satış Geliştirme Müdürü (.....) (ME) tarafından VESTEL Yurtiçi Satış ve Pazarlama Genel Müdürü (.....) (EG), VESTEL Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı (.....) (TB), VESTEL Bayi Kanalı Satış Genel Müdür Yardımcısı (.....) (TL) ve VESTEL Marmara Bölge Müdürü BA'ya gönderilen "2017³² Temmuz İlk 16 Gün Perakende Performans" başlıklı e-postada; rakiplerin 2016 yılı Temmuz ayının ilk 16 günlük perakende satış fiyatlarının bir tablo üzerinden karşılaştırıldığı görülmektedir. Tabloda yer alan ARÇELİK'e ilişkin verilerin kaynağının EÖT'nin kendi e-posta adresine gönderdiği³³ Temmuz 2016 ilk 16 günlük ARÇELİK satış verileri olduğu anlaşılmaktadır. VESTEL'de yerinde incelemede bulunan belgede ise EÖT'nin SG'ye söz konusu veriyi 18.07.2016 tarihinde ilettiği ardından SG'nin özel e-posta adresine gelen söz konusu veriyi VESTEL kurumsal hesabına ilettiği görülmektedir.

16 GÜN	V			A			B		
	Perakende Miktar Tem.15	Perakende Miktar Tem.16	%	Perakende Miktar Tem.15	Perakende Miktar Tem.16	%	Perakende Miktar Tem.15	Perakende Miktar Tem.16	%
LCD TV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (38) **Belge 2:** VESTEL yetkilisi BA'ya ARÇELİK'den iletiildiği anlaşılan perakende satış verileri üzerinden VESTEL bünyesinde yapılan yazışmaların bir diğer örneği, 2016

³¹ Yukarıda başvuru sahibi tarafından yapılan açıklamalarda görüldüğü üzere, söz konusu bilgi aktarımının neredeyse tümünde süreç, ARÇELİK çalışanı EÖT'nin birtakım ARÇELİK verilerini şirket e-posta hesabından kişisel hesabına göndermesi ile başlamaktadır. Söz konusu e-postaların bir bölümünün doğrudan bu kişi tarafından VESTEL çalışanına gönderildiği tespit edilmiştir. Bir grup belge bakımından bu bağlantı, VESTEL iç yazışmalarındaki veriler ile EÖT'nin kendi adresine gönderdiği verilerin örtüşmesi ile ortaya çıkmıştır.

³² E-posta başlığında 2017 ifadesi yer almakla birlikte, e-postanın içeriği 2016 yılına ilişkindir.

³³ İlgili belge VESTEL tarafından sunulmuştur.

yılı Aralık ayı ve 2016 yılı Ocak ayına ilişkin değerlendirmeler içeren e-posta silsilesidir. VESTEL yetkilileri arasında paylaşılan e-postalarda, ARÇELİK verilerini içeren Aralık 2016 dönemine ilişkin aşağıda yer verilen 11 gün, 13 gün, 18 gün³⁴, 26 gün³⁵ olmak üzere dört raporlama ve Ocak 2016 dönemine ilişkin 9 gün, 14 gün, 25 gün³⁶ olmak üzere üç raporlama yer almaktadır.

- (39) Aralık 2016 dönemine ilişkin olarak, söz konusu belgeler içerisinde BA'dan EG, TB, TL ve ME'ye gönderilen "Aralık 11 gün değerlendirme raporu"³⁷ başlıklı ilk e-postada,

"(.....) Bey merhaba,

İlk 11 günlük perakende sonuçları aşağıda bulabilirsiniz. 2014 yılı ocak ayından beri Vestel'de hazırladığım en ilginç tablo ile karşı karşıyayım. Hatta GFK yıllarımda da bu şekilde bir tablo görmedim. Perakende satışlarda rakiplerimize oranla çok büyük farklar var. Tabloyu çok iyi inceleyip, doğru yorumlamamız gerektiğine inanıyorum. Rakibimiz de çok ciddi daralmalar varken, bizde ise dehşet şeklinde büyümeler gözüküyor.

... Düzenli düşük zamlar ile (aylık %(.....)) fiyatlarımızı yavaş yavaş yukarı çekerken değiştirme kampanyasına devam edelim. Hatta iletişim ekibi bunu az da olsa piyasada duyurmaya devam etsin. Ama en önemlisi işlerin iyi olduğunu rakiplerimizden saklayabildiğimiz kadar saklayalım. Piyasa da genel inaniş doların çıkması ile pazarın daraldığı yönünde. Bizdeki büyümeyi duyarlarsa kampanya değiştireceklerdir...."

ifadeleri yer almaktadır. E-posta silsilesinin devamında, yukarıda da ifade edildiği üzere raporun çeşitli tarihlerde güncellendiği, bu kapsamda ARÇELİK ve BEKO ile VESTEL satışlarının kıyaslanarak çeşitli ürün gruplarındaki kampanyalar üzerinde değerlendirmeler yapıldığı anlaşılmaktadır.

- (40) Ocak 2016 dönemine ilişkin olarak BA tarafından, Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı TB ve Pazarlama Genel Müdürü EG'ye gönderilen, ARÇELİK'in Ocak 2016 ayı ilk dokuz gün perakende satışlarına ilişkin 12.01.2016 tarihli e-postada³⁸;

"9 günlük perakende sonuçlarını çok net olmamak ile birlikte almaya başladık. Buna göre:

³⁴ 18 günlük raporlamanın EÖT tarafından şirket hesabı aracılığıyla aktardığı anlaşılmaktadır.

³⁵ 27.12.2016 tarihinde ARÇELİK çalışanı GO tarafından EÖT'ye gönderilen "26 gün" başlıklı ve ekinde "PMSInExcel27.12.2016" adlı excel verisi olduğu anlaşılan e-postanın, EÖT tarafından aynı gün VESTEL çalışanı BA'ya iletildiği görülmektedir. Aynı adı taşıyan excel dosyası, BA'dan ME'ye gönderilmiştir.

³⁶ Başvuruya ek olarak sunulan belgelerde, Ocak 2016 dönemine ilişkin olarak ilk ikisi önce ARÇELİK çalışanı BB tarafından EÖT'ye gönderilen ve ardından bu yetkilinin kendi şahsi e-posta hesabına gönderdiği "Fwd PMSInExcel11 1 2016 17 11 15 xlsb", "Fwd PMSInExcel28 1 2016 15 40 57 xlsb", "FW 2015-2016 ocak" başlıklı e-postalar Kuruma sunulmuştur.

³⁷ Başvuru kapsamında Kuruma sunulmuş olan, EÖT'nin kendi e-posta adresine gönderdiği anlaşılan 12.12.2016 tarihli e-postanın ekinde "PMSInExcel 12.12.2016.9.43.19.xlsb" adlı excel dosyası olduğu anlaşılmaktadır. Aynı zamanda, VESTEL'de yapılan incelemede BA'nın bilgisayarında "PMSInExcel12 12 2016 9 43 19.xlsb" başlıklı excel dosyası bulunmuş olup, e-posta silsilesindeki verilerin bu excelden alındığı görülmektedir.

³⁸ BA söz konusu e-postayı göndermeden bir gün önce, 11.01.2016 tarihinde EÖT kendi şahsi e-posta adresine, ARÇELİK çalışanı BB'den gelen "Fwd: PMSInExcel1 1.1.2016.17.11.15.xlsb" başlıklı ve aynı adı taşıyan veriyi göndermiştir. Belge, BA'nın söz konusu dokuz günlük değerlendirmeyi anılan e-postadan elde ederek yaptığına işaret etmektedir.

Benzer şekilde Ocak 2016 dönemi ilk 25 günlük perakende verileri de aynı kişiler arasında paylaşılarak analiz edilmiştir. Başvuruda EÖT'nin kendi yahoo adresine attığı ve söz konusu verileri içerdiği düşünülen "Fwd:PMSInExcel28.1.2016.15.40.57.xlsb" konulu ve 28 Ocak 2016 tarihli mail Kurum kayıtlarına sunulmuştur.

*MHA3 ve TV ürün grubunda yüksek büyüme gösterirken
Solo Frn, Ank Frn ve AC'de ise rakiplerimizden daha kötü durumdayız.”*

değerlendirmeleri yapılmıştır.

I.4.1.1.2. Rakibin Toptan ve Perakende Montaj Kırılımlarına İlişkin Belgeler

- (41) BA'nın e-posta hesabında yapılan incelemede, ARÇELİK Satış Trakya Bölge Yöneticisi EÖT tarafından ARÇELİK'in geçmiş tarihli ve çeşitli ürün gruplarında toptan ve perakende satış ve montaj rakamlarını içeren bilgilerin bu kişiye gönderildiğine işaret eden çok sayıda belge tespit edilmiştir³⁹.
- (42) **Belge 3:** Ayrıca BA tarafından ARÇELİK'e ait toptan ve perakende satış montaj kırılım verileri üzerinden VESTEL'de şirket içi değerlendirmeler yapıldığına işaret eden birtakım belgeler elde edilmiştir. Örneğin; 28.06.2016 tarihinde BA'dan VESTEL çalışanı (.....) (OA) gönderilen e-postada;
- “(.....) ham data ekte ama konuşalım”*
- ifadesi bulunmaktadır⁴⁰. E-posta ekinde *“PMSInExcel28 6 2016 16 38 1.xlsb”* adlı dosya bulunmakta olup, içeriğinde ARÇELİK tv ve küçük ev aletlerine ilişkin toptan ve perakende satış rakamları bulunmaktadır.
- (43) **Belge 4:** BA'dan ME'ye 28.12.2016 tarihinde gönderilen *“PMSInExcel27 12 2016 10 7 31.xlsb”* başlıklı e-posta ekinde, ürün grupları için ayrı ayrı olmak üzere satış-perakende-montaj rakamları karşılaştırılmaktadır⁴¹. Benzer şekilde, ARÇELİK yetkilisi EÖT'den VESTEL yetkilisi SG ya da BA'ya güncel (günlük, haftalık, aylık) toptan ve perakende satış-montaj rakamlarının iletildiği belgeler elde edilmiştir⁴².
- (44) **Belge 5:** 16.08.2016 tarihinde BA'nın, SG'ye gönderdiği *“PMSInExcel16 8 2016 12 6 25.xlsb”* başlıklı e-posta ekinde ARÇELİK'e ait 2015-2016 karşılaştırmalı toptan ve perakende satış bilgileri mevcut olup, e-postada;

*“(.....) selam
Tabloyu doldursana”*

notuyla VESTEL Satış Müdürü SG'den VESTEL satış bilgilerini tabloya girmesi talep edilmiştir⁴³.

³⁹ Örneğin EÖT'den BA'ya 03.02.2017 tarihinde gönderilmiş olan *“Fwd 2016 Midi Fırın”* başlıklı e-posta. Öte yandan, inceleme konusu ile doğrudan ilişkili olmamakla birlikte BA tarafından bir bağımsız araştırma kuruluşu şirketi çalışanına çeşitli tarihlerde ARÇELİK firmasına ait geçmişe dönük montaj kırılım gibi bilgilerin e-posta yoluyla aktarıldığı anlaşılmaktadır. Örneğin BA'dan GFK çalışanı (.....)'e gönderilen *“Fwd: Nisan”* başlıklı 26.05.2016 tarihli e-posta, *“FW: nisan 15”* başlıklı e-posta, *“FW: mart”* başlıklı e-posta, *“FW: Ağustos”* başlıklı e-postalar.

⁴⁰ Başvuru kapsamında sunulan belgeler arasında yer alan e-posta ekindeki excel verisi, 28.06.2016 saat 16.44'te ARÇELİK yetkilisi EÖT'nin kurumsal hesabından şahsi hesabına yönlendirilmiştir. Söz konusu verinin aynı gün saat 17.54'te VESTEL yetkilisi BA tarafından VESTEL içerisinde paylaşıldığı anlaşılmaktadır.

⁴¹ Başvuruda sunulan belgelere göre, söz konusu excel verisi bir gün önce ARÇELİK çalışanı GO tarafından EÖT'ye gönderilmiş, ardından bu yetkili söz konusu veriyi kendi şahsi e-posta adresine yönlendirmiştir.

⁴² EÖT ile SG arasındaki *“İlt:FWD: 16 günlük”* başlıklı e-posta yazışmasında *“Perakende-Montaj karşılaştırma”* adı altında Temmuz ayı ilk 16 gün toptan ve perakende satış miktarı ve satış tutarı bilgilerinin, 18.07.2016 tarihinde paylaşıldığı görülmektedir. 31 Mart günü ayın ilk 28 günü bakımından ARÇELİK toptan perakende montaj kırılım verilerini BA, VESTEL içerisinde paylaşmıştır.

⁴³ Başvuru kapsamında Kuruma sunulan belgeler incelendiğinde, söz konusu verinin aynı gün EÖT kurumsal hesabından şahsi e-posta adresine yönlendirildiği, verinin yaklaşık yarım saat sonra BA tarafından SG'ye gönderildiği anlaşılmaktadır.

- (45) **Belge 6:** ARÇELİK'e ait geçmişe dönük toplulaştırılmış dataların ürün bazında VESTEL ile paylaşıldığına işaret eden, 28.09.2016 tarihinde VESTEL yetkilisi BA'dan VESTEL yetkilisi (.....) (LB) gönderilen "Fw ank" başlıklı e-postada⁴⁴;

*"(.....) Merhaba,
Ekte Arçelik firmasının ilk 9 aylık perakende-Toptan ve Montaj datası var.
Datadan da anlaşılacağı üzere kompakt fırınların perakende satış adetleri son derece düşük.
Maliyet rakamlarını ise yarın sabah yüz yüze görüşebiliriz."*

ifadesi yer almaktadır. E-posta ekinde ARÇELİK'e ait 2016 yılı ilk dokuz ayı içeren veri bulunmaktadır.

I.4.1.1.3. Rakip Bayi Cirolarına İlişkin Belgeler

- (46) Yapılan incelemede elde edilen belgelerden bazıları, rakip bayilerinin cirolarına ilişkin bilgilerin de paylaşıldığına işaret etmektedir.
- (47) **Belge 7:** 16.10.2016 tarihinde BA'dan (.....) (CB), ME ve diğer bir grup VESTEL çalışanına gönderilen "9 ay ciro.xlsb" başlıklı e-postada⁴⁵;

*"(.....) merhaba,
9 aylık Arçelik Beko tahminlemesini ekte bulabilirsiniz."*

notu ve ekinde bayi adresleri, unvanları, bayi satış adedi ve ciro rakamları yer almaktadır.

- (48) **Belge 8:** BA tarafından ME ve CB'ye gönderilen 26.07.2016 tarihli e-postada,

*"Merhabalar,
Ek'te ŞL⁴⁶ datasını bulabilirsiniz, diğer vb satışlardan arındırılmış, direkt kullanılabilir durumdadır."*

notu yer almaktadır. E-posta ekinde ARÇELİK İstanbul bayilerinin 2016 yılı ilk altı aylık ciro listesi bulunmaktadır⁴⁷.

- (49) **Belge 9:** 15.01.2016 tarihinde VESTEL çalışanı CB'ye yolladığı e-postada BA, bir gün önce kendisine EÖT tarafından gönderilen 2015 ciro verisini;

*"(.....) selam
2015 cirolarını ekte bulabilirsin. Gerekli temizlik sonrası (.....) ile paylaşmanı rica ederim"*

notu ile paylaşmıştır. E-posta ekinde, ARÇELİK'in şehir ve ilçe bazında bayi satış rakamları ve bayi ciroları olduğu görülmektedir.

⁴⁴ Başvuruda sunulan belgeye göre ankastre fırın ve davlumbaz verileri 28.09.2016 saat 14.43'te EÖT tarafından kendi şahsi e-posta adresine gönderilmiş, yaklaşık iki saat sonra aynı e-posta ekleriyle beraber VESTEL çalışanı BA tarafından VESTEL yetkilisi LB'ye gönderilmiştir. Dolayısıyla söz konusu belgenin ARÇELİK'den VESTEL'e iletildiği açıkça anlaşılmaktadır.

⁴⁵ Başvuru ekinde yer verilen, Ekim 2016'da EÖT'nin kendi hesabına gönderdiği "Fwd 44593_59855348_1308075707 xlsb" başlıklı excel dosyasında yer alan bayi cirolarından alındığı değerlendirilmektedir.

⁴⁶ ŞL ifadesinin "Şampiyonlar Ligi"nin kısaltması olduğu kanaatine varılmıştır. Nitekim BA'nın bilgisayarında bulunan ve VESTEL yöneticilerine yapılan 2013-2016 arası dönemi kapsayan raporlamanın başlığı "Şampiyonlar Ligi" olup, VESTEL ve ARÇELİK ve BEKO markalarının pazar payları analiz edilmiştir).

⁴⁷ Başvuruya göre önce EÖT'nin şahsi e-posta hesabına gönderilen, ardından aynı tarihte VESTEL içinde yazışmaya konu olan bir diğer bilgi aktarımıdır.

I.4.1.1.4. Güncel/Gelecek Dönem Zam Oranları ve Özel Satış Duyurularına İlişkin Belgeler

- (50) **Belge 10:** 21.04.2015 tarihinde BA ile TB arasındaki "RE: MayısPazar duyumları hakk." yazışmada,

"..A ve B ise Beyaz Eşya %(.....) TV %(.....) AC %(.....) oranlarında zam yapacağını duyuyorum...
.."

ifadesine ilişkin TB tarafından gönderilen cevabi e-postada;

"(.....) merhaba,
Bugünkü toplantıda A ve B nakit kolonunu iptal edip peşin peşine BE yüzde (.....) ile yüzde (.....) zam yapacaklarını duydum teşekkürler.."

cevabı yer almaktadır.

- (51) **Belge 11:** VESTEL'de Beyaz Eşya Pazarlama Grup Müdürü görevindeki (.....) (ÖS) 01.02.2017 tarihinde SG'ye yolladığı;

"(.....) Selam,
A markasına Derin Dondurucu sorarken, Klima da ne yapıyorlar onu da öğrensene. Bağlantı ne zaman çıkar? Ya da fiyatları ne zaman yayınlarlar. Genel bir bilgi alsan süper olur?"

sorusunu SG,

"Emre slm,
ekte ddr var. Aynı fiyat ile şubatta devam ediyorlar.
Klima paylaşacağım.
Kolay gelsin"

şeklinde yanıtlamıştır.

- (52) **Belge 12:** Ürünlere yapılacak zam oranlarına ilişkin VESTEL yöneticiler arasında zam oranlarının tartışıldığı, konu başlığı "Fwd: Zam Konusu hk.- (.....) ile zam konusunda yazışmamış" olan yazışmada, 26.07.2017 tarihinde VESTEL çalışanı (.....);

"Ağustos ayında Arçelik markasının zam yapacağı bilgisi üzerine alınacak aksiyonlar üzerine fikirlerimi aktarmak istiyorum. Arçelik markası Temmuz ayında da zam yapacağı bilgisi gelmişti ama zam yapmadı. Ayrıca Ağustos ayında yapacağı zam sonrasında Kredi kartı oranları, Paro vb uygulamalar ile geri çekeceği tahmin edilebilir."

ifadelerini kullanmış olup, BA bu e-postayı;

"Temmuz ayı sonunda bilinenin aksine Arcelik, BSH ve Vestel zam yaptı. Temmuz ayı satış verilerimiz baktığımızda perakende satışlarımızın tüm zamanların rekorlarına gittiğimizi görüyoruz. Şahsi kanaatim 30 Eylül öncesi (ÖTV zamları öncesi) %(.....) civarında zam yapabileceğimizi ve bunun da perakende satışlarımızı düşürmeyeceğine inanıyorum."

şeklinde yanıtlamıştır. Söz konusu e-postanın başlığında geçen "(.....) ile zam konusunda yazışmamış" ifadesinde adı geçen kişinin, ARÇELİK yetkilisi BO olabileceği değerlendirilmektedir.

- (53) Aynı yazışmanın devamında BA;

“Tunç Bey, rakibimizin bizden iyi yaptığına inandığım bir uygulaması. Zam yapıyor ama arkadan bayilerine ara fiyattan mal veriyor. Böylelikle hem bayiler zam sonrası mal alıyor, toptan satışlar da bir kesinti olmuyor. Bu ay rakibimiz bugün bütçesinin %(.....) da. Neden biz bunu değerlendirmiyoruz”

ifadelerini kullanmıştır. VESTEL Genel Müdür Yardımcısı TB, söz konusu e-postayı,

“Karar ver zam yapalım mı? Yapmayalım mı? Bana telefonda söylediğin” zam yapalım bizim bölgenin pkn satışları iyi yüzde (.....) zammı rahat kaldırırız uygulama yapmamıza da gerek kalmaz”

şeklinde yanıtlamıştır.

- (54) Söz konusu e-postada BA'nın, VESTEL içerisinde zam oranlarını belirlemek bakımından karar verici pozisyonlardan birinde olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim, BA tarafından SG ve bir grup VESTEL çalışanına gönderilmiş olan 11.12.2016 tarihli bir e-posta, BA ile EÖT arasındaki ilişkileri göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

- (55) **Belge 13:** Söz konusu e-postada;

“Herkes iyi pazarlar, dün (.....) ile konuştum. (.....) satış şefi olarak onaylanmış bu hafta içi teklif gidecekti. Bunun karşılığında Arçelik'e bir atak yapalım derim, (.....)'i satış şefi olarak alalım ilk boşalan müdürlük pozisyonuna onu getiririz. Ne dersiniz?”

ifadeleri yer almaktadır. Söz konusu e-postadaki ifadeler, BA'nın VESTEL içerisindeki konumuna işaret etmektedir.

- (56) **Belge 14:** BA'nın 11.01.2017 tarihinde VESTEL kurumsal adresinden kendi e-posta adresine gönderdiği ileti, Ocak ve Şubat sonu zam oranlarına ilişkin olması nedeniyle dikkat çekicidir. Belgede;

*“TV %(.....) zam 31.Ocak
Beya eşya %(.....) zam 28 Şubat
B ay sonu %(.....) zam”*

ifadesi bulunmaktadır.

I.4.1.1.5. Özel Satış Uygulamaları ve Güncel/Gelecek Kampanyalara İlişkin Belgeler

- (57) Öte yandan, VESTEL'de Satış Müdürü olan SG'nin e-posta hesabında yapılan incelemede bazı ARÇELİK Özel Satış Uygulama belgeleri tespit edilmiştir.

- (58) **Belge 15:** 12.07.2016 tarihinde ARÇELİK çalışanı EÖT tarafından VESTEL çalışanı SG'ye gönderilen “Fwd: kea” başlıklı e-postada “*TEMMUZ 2016 KEA VE SÜPÜRGE TOPTAN BAZDA ÖZEL SATIŞ UYGULAMALARI HAK.*” konulu 01.07.2016 tarihli, 188 no.lu notta 31.07.2016 tarihine kadar geçerli olacağı ifade edilen, toptan özel satış fiyatları ve uygulama koşulları bulunmaktadır⁴⁸. Belgenin üzerindeki alacaklar başlığından hareketle, belgenin ARÇELİK satış ve muhasebe departmanına özel hazırlanmış bir duyuru olduğu, bu noktada pişmanlık başvurusu kapsamındaki belgelerle birlikte ele alındığında bayilere gönderilmeyen özel satış uygulamalarının VESTEL'e aktarıldığı anlaşılmaktadır.

⁴⁸ Söz konusu ARÇELİK'e ait güncel toptan satış indirimlerine ilişkin gizli bilgiler içeren “KEA YÖNETİCİLİĞİ” notunun kaynağını teşkil eden, EÖT'ye ait e-posta başvuru kapsamında Kuruma sunulan belgeler arasında yer almaktadır.

- (59) **Belge 16:** 08.01.2016 tarihli, “*Fwd: RE: Rakip uygulamalar hakk Pazar öğlene kadar geri dönüş Önemli*” başlıklı e-posta silsilesine aşağıda yer verilmektedir. VESTEL yetkilisi BA tarafından VESTEL Yurtiçi Satış ve Pazarlama Genel Müdürü EG, VESTEL Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı TB'ye gönderilen “*Konu: rakip uygulamalar hakk*” başlıklı e-postada;

*“(.....) Bey merhaba,
Arçelik ve Beko yıla çok hızlı başlamak için aşağıdaki uygulamaları hayatlarına sokacaklar,
Bilgilerinize sunarım*

ifadesinin ardından;

- 7 yıl garanti kampanyası (Devreye girdi)*
- Beyaz eşya, klima ve TV için ön ödeme uygulaması*
- Çamaşır yanında kurutucu ve bulaşık katkı paylı uygulama (Devreye Girdi)*
- Beyaz eşya seyahat bağlantısı (Devreye Girdi)*
- Toptan seviyede nakit fiyat açılması ve beyaz eşyada bu koşuldan alım yapıldığında bayilere ilave (.....) marj sağlanması vb..*

şeklinde uygulama bilgilerine yer verilmiştir.

- (60) Söz konusu uygulama bilgilerinin kaynağı, başvuru kapsamında Kuruma sunulan e-postalar arasında tespit edilmiştir. ARÇELİK çalışanı BO tarafından 08.01.2016 tarihinde ARÇELİK bölge yöneticilerine gönderilen, “*2016 perakende uygulamalar*” başlıklı e-posta içeriğinde, yukarıdaki uygulama bilgilerine yer verilmiştir. Söz konusu e-posta, aynı gün EÖT tarafından kendi şahsi e-posta hesabına gönderilmiştir. E-postanın BO tarafından ARÇELİK yöneticilerine gönderilmesinden yaklaşık iki saat sonra uygulama bilgileri, BA tarafından VESTEL yöneticileriyle paylaşılmıştır. Nitekim, başvuru kapsamında sunulan, bilgi değişiminden dolayı ARÇELİK'in mağduriyetine örnek olarak sunulan “*Re: vestel bizim çamaşır bulaşık kurutucu kampanyasının aynısını çıktı*” başlıklı e-postanın konusu, ARÇELİK'in uygulayacağı kampanyanın ARÇELİK'ten önce VESTEL tarafından uygulamaya konulmasıdır. 14.01.2016 tarihli yazışmada ARÇELİK yetkilileri, VESTEL kampanya duyurusunu “*insaf, nasıl sızıntı oluyor?*” şeklinde yanıtlamıştır.

- (61) **Belge 17:** Özel kampanyaların paylaşımına ilişkin başka bir belge, EÖT tarafından VESTEL çalışanı SG'nin şahsi e-posta hesabına gönderilmiş olan, öncesinde ARÇELİK çalışanlarının kendi aralarında paylaştığı 05.12.2016 tarihli ve “*Fwd: Toptan ve Perakende Fiyat Hk.*” başlıklı e-postadır. EÖT'nin de aralarında bulunduğu gruba gönderilen e-postada;

“Buzdolabı ve dondurucu fiyatları ekteki gibidir. Ancak dondurucuları bu ay açmadım , bağlantı için özel koşul açıyor olacağız...”

ifadesi yer almaktadır. Söz konusu e-posta ekinde, ARÇELİK'e ait Aralık 2016 buzdolabı ve dondurucu toptan ve perakende fiyat listeleri yer almaktadır. Belgelere göre dondurucu bağlantı uygulamasını içeren sirkülerin ARÇELİK tarafından 12.12.2016 tarihinde hazırlanmıştır. Bu noktada, e-posta içeriğinden hareketle, ARÇELİK tarafından henüz bayilere duyurulmamış kampanya ve fiyat bilgilerinin VESTEL tarafından elde edildiği değerlendirilmektedir.

- (62) **Belge 18:** VESTEL çalışanı EG'nin e-posta hesabında bulunan dikkat çekici belgelerden biri de, bir grup VESTEL çalışanı arasında gerçekleşen “*Fw: Vesto Cafe hk.*” başlıklı e-posta yazışmasıdır. Yazışmada, Türkiye'nin en popüler on buluşma

noktasından biri olan Alsancak Sevinç Pastanesi'nin yarısının boşaltıldığı ve kiraya verildiği, bu yerin Vesto Kafe için uygun olabileceği, İzmir'de klişe olan "Sevinç'in önünde buluşuruz" cümlesinin, "Vestel'in önünde buluşalım"a dönüşmesi fikrinin heyecan verici olduğu ifade edilmiş, daha sonra konuya verilen yanıtta aynı lokasyonun ARÇELİK tarafından tutulmuş olması konusuna ilişkin,

"(.....) merhaba

Rakibimiz maillerimizi mi izliyor ☺

Daha önce önerdiğimiz, Türkiye'nin en popüler 10 buluşma noktasından biri olan sevinç pastanesinin boşalan yarısını Arçelik tutmuş."

ifadesiyle tepki verilmiştir.

- (63) **Belge 19:** 01.10.2016 tarihinde BA tarafından ÖS⁴⁹, (.....) (OA), EG, TL ve TB'ye gönderilen "RE:Ekim ayı Uygulamaları" başlıklı e-postada;

"(.....) merhaba,

Arçelik ve Beko markaları, bugünden başlayarak değiştirme kampanyasını başlattı. hafta sonuna özel olarak ürün alan müşteriye (.....) TL'ye mini fırın uygulamasına devam edeceklerini de ayrıca görüyoruz. Uygulama esaslarında bazı değişiklikler yaptıkları anlaşılıyor. Bu konudaki bilgilendirme notunu ve uygulama sirkülerini ekte bulabilirsiniz."

ifadesi kullanılmıştır. E-postanın devamında ARÇELİK'in özel uygulama notu olduğu anlaşılan;

"Bildirdiğiniz gibi bugün itibarı ile değiştirme kampanyasına başlıyoruz.

Bu kampanya ile ilgili sirküler yayınlandı. Ben birkaç önemli noktayı hatırlatmak istiyorum. Bu konuların bayilerimize doğru aktarılması kampanyanın başarısı için çok önemli. Bu kampanyada geçen yıllardan farklı olarak paro uygulaması yok.....Bayilerimize eski ürün almaları koşulu ile indirimlerini haftalık olarak veriyoruz.

...

Bu ürünler için bayilerimiz bizden, topladıkları eski ürün adedi kadar buzdolabı, bulaşık ve tam boy fırın ürün gruplarında toptan seviyede haftalık hakediş olarak (.....) indirimli ürün alacaklar."

açıklaması yer almaktadır. Anılan açıklamanın içeriğinden ARÇELİK'in şirket içi bir yazışması olduğu, bayilerden temin edilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmaktadır.

- (64) Anılan e-postaya cevaben ÖS tarafından verilen yanıtta;

"Arçelik'in Değişim Kampanyası işleyiş şekliyle bizim kampanyamıza çok benziyor, hatta aynıdır diyebiliriz."

ifadesi dikkat çekicidir.

Belge 20: TB'den EG ve BA'ya gönderilen "Ocak BE Kıyas Tablosu" başlıklı 09.01.2016 tarihli e-postada da;

"Arçelik uygulamaları ve bizim uygulamalarımızı içeren tablo aşağıda yer almaktadır. Henüz netleşmeyen 1-2 nokta mevcut, onların da en geç Pazartesi netleşeceğini görüştük."

ifadesi yer almaktadır. Belgenin devamında yer alan ARÇELİK ve VESTEL uygulamalarına ilişkin tabloda, ARÇELİK'in nakit fiyattan alım yapan bayilere ilave 4-

⁴⁹ ÖS 2016 yılı Ocak ayından itibaren VESTEL'de çalışmaya başlamıştır.

(.....) puan marj sağlayacağı bilgisinin yanı sıra, VESTEL ve ARÇELİK'in çeşitli ürün gruplarında Ocak Şubat Mart ayında uygulanacak kampanya koşulları yer almaktadır.

- (65) **Belge 21:** 01.03.2016 tarihinde BA'dan EG'ye gönderilen "Mart ayı uygulama" başlıklı e-postada⁵⁰;

*"(.....) merhaba,
Arçelik Mart ayı uygulamaları belli olmuş, ekteki sunumda bulabilirsiniz"*

ifadesi yer almaktadır. Ekteki "MART UYGULAMA PPTX" adlı dosyada klima, termosifon, tv ve cep telefonu ürün gruplarına özel kampanya uygulamaları, kar marjları gibi bilgilerle birlikte detaylı olarak yer almaktadır.

- (66) **Belge 22:** Benzer şekilde BA'nın kendi e-posta adresine gönderdiği "FWD:Nisan Uygulama Özetleri" başlıklı, 06.04.2016 tarihli e-posta ekinde, Nisan ayına ait olan ve ARÇELİK'in toptan ve perakende kanalındaki uygulama ayrıntıları ile fiyatlarının yer aldığı dosya bulunmaktadır⁵¹.

- (67) **Belge 23:** 25.09.2016 tarihinde BA'dan EG'ye gönderilen "Güzel bir rapor" başlıklı;

"(.....) güzel bir rapor, belki bir göz atmak istersiniz diye paylaştım."

notuyla paylaşılan e-posta ekinde yer alan "KK CİRO RAPORU PPTX" adlı dosyada, ARÇELİK ve BEKO markalarının 2016 Ağustos ayı sonuna kadar olan kredi kartlı satışlardan elde edilen cirolar ve yanı sıra banka bazında kırılımları yer almaktadır.

- (68) **Belge 11:** VESTEL'de Beyaz Eşya Pazarlama Grup Müdürü görevindeki ÖS'nin 01.02.2017 tarihinde SG'ye yolladığı⁵²;

*"(.....) Selam,
A markasına Derin Dondurucu sorarken, Klima da ne yapıyorlar onu da öğrensene. Bağlantı ne zaman çıkar? Ya da fiyatları ne zaman yayınlarlar.
Genel bir bilgi alsan süper olur?"*

sorusunu SG,

*"(.....) slm,
ekte ddr var. Aynı fiyat ile şubatta devam ediyorlar.
Klima paylaşacağım.
Kolay gelsin"*

şeklinde yanıtlamıştır.

- (69) **Belge 24:** 07.04.2016 tarihinde VESTEL çalışanı (.....) (FT) tarafından TB ve bir grup VESTEL çalışanına gönderilen "Re: Fwd: Arçelik & Beko hakkında" başlıklı e-posta silsilesinde;

⁵⁰ Söz konusu e-postanın başlangıcı olan, 29.02.2016 tarihli, ARÇELİK çalışanı TM tarafından ARÇELİK satış ekibine gönderilen "MART UYGULAMA.pptx" konulu e-posta ve bu e-postanın EÖT tarafından şahsi e-posta hesabına gönderildiğini gösteren belge, başvuru kapsamında Kuruma sunulmuştur.

⁵¹ Benzer durum, Mart 2015 dönemine ilişkin olarak başvuru kapsamında Kuruma sunulmuş olan "Fwd: MART 2015" başlıklı, 19.03.2015 tarihli e-postada görülmektedir. Ancak söz konusu belgede diğerlerinden farklı olarak VESTEL'e ait toptan uygulama bilgileri (her ürün grubu için özel valör ve iskontolar, mevcut fiyatlar ve kampanya fiyatları, çalışan primlerini içeren uygulama detayları) BA tarafından EÖT'ye iletilmiştir.

⁵² E-posta ekindeki dosya, aynı zamanda başvuru kapsamında Kuruma sunulmuş olan, EÖT'nin kurumsal hesabından şahsi e-posta hesabına gönderdiği e-postalar içerisinde yer almaktadır.

“Merhaba,
..... Gelişmeleri aktarmaya devam ederiz. Sizin pazardan aldığınız duyumlar var mı?..”

ifadesi TB tarafından;

“(.....) içerden bilgi alabilir misin ne yapıyorlar”

ifadesi kullanılmış; BA söz konusu e-postayı;

“Tabii ki, hemen araştırıyorum”

şeklinde yanıtlamıştır.

I.4.1.2. ARÇELİK’te Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (70) ARÇELİK’te yapılan yerinde incelemede, VESTEL’de bulunan belgelere benzer şekilde ağırlıklı olarak ARÇELİK çalışanları tarafından VESTEL’e gönderilen bilgi ve belgelere rastlanmıştır. Öte yandan, ARÇELİK’te bulunan belgeler, Kuruma yapılan başvuru kapsamında sunulan belgelerle aynı içeriktedir. Teşebbüste yapılan yerinde incelemede başvuru konusuna ilişkin ulaşılan belgelerden önemli görülenlere aşağıda yer verilmektedir
- (71) **Belge 25:** ARÇELİK Satış Trakya Bölge Yöneticisi EÖT tarafından VESTEL Satış Müdürü BA’nın özel e-posta hesabına gönderilen 25.10.2016 tarihli, 02.11.2016 tarihli, 15.12.2016 tarihli ve 27.12.2016 tarihli e-postalarda ARÇELİK’in ürün ve markalara göre kırılmış ayrıntılı toptan ve perakende satış ile montaj rakamlarının yer aldığı görülmektedir⁵³.
- (72) **Belge 26:** Benzer şekilde EÖT tarafından BA’nın özel e-posta hesabına gönderilen 04.10.2016 tarihli e-postada ARÇELİK bayilerinin satış adetleri ve cirolarının paylaşıldığı görülmektedir.
- (73) Öte yandan, ARÇELİK’te yapılan yerinde incelemede, VESTEL’den ARÇELİK’e gönderilen bazı e-postalara da ulaşılmıştır.
- (74) **Belge 27:** VESTEL çalışanı SG’nin VESTEL adresinden şahsi e-posta (Gmail) adresine, oradan da TM’nin ARÇELİK kurumsal hesabına gönderilen 26.07.2016 tarih, “RE: banka” başlıklı e-posta, VESTEL’in Haziran ve Temmuz 2016 kredi kartı kampanyalarını ve banka komisyon oranlarını içermektedir⁵⁴.
- (75) **Belge 28:** VESTEL yetkilisi BA tarafından ARÇELİK yöneticisi EÖT’nin ARÇELİK adresine iletilen 17.06.2015 tarihli “Fwd: RE: Mayıs Fiyat Araştırma” başlıklı e-postada, 2015 yılında VESTEL tarafından yapılan fiyat araştırmasının paylaşıldığı görülmektedir⁵⁵.
- (76) **Belge 29:** Benzer şekilde, BA tarafından EÖT’nin şahsi e-posta adresine gönderilen “FW Fiyat Araştırması” başlıklı e-postada VESTEL’in Kasım 2015 dönemi için yaptığı piyasa fiyat araştırması yer almaktadır. EÖT’nin bu e-postayı Yahoo adresinden kendi ARÇELİK adresine gönderdikten sonra şirket içinde paylaştığı görülmektedir⁵⁶.

⁵³ Söz konusu belgeler, başvuruda yer alan ve EÖT’nin Bölge Yöneticisi olarak atandığı 01.10.2016’dan sonraki tarihlerde ARÇELİK’in ürün ve markalara göre kırılmış ayrıntılı toptan ve perakende satış ile montaj rakamları gibi bilgileri, BA’nın e-posta adresine gönderdiğine yönelik belgelerle örtüşmektedir.

⁵⁴ Belge başvuru kapsamında Kuruma sunulmuştur.

⁵⁵ İlgili e-posta VESTEL Pazar Araştırma ve Stratejik Analiz Uzmanı (.....) tarafından BA’ya gönderildikten sonra, BA tarafından EÖT’ye iletilmiş olup, başvuru kapsamında Kuruma sunulmuştur.

⁵⁶ Belge başvuru kapsamında Kuruma sunulmuştur.

- (77) **Belge 30:** ARÇELİK Satış Yöneticisi EA tarafından şirket iç yazışması olarak gönderilen 10.04.2015 tarihli “Re: Vestel” başlıklı e-postada;

“Arkadaşlar

*Vestel markasında TV lerde mart ayına göre Nisan Ayında fiyat artışı var mı?
Öğrenip döner misiniz slm”*

ifadesi yer almaktadır. ARÇELİK çalışanı (.....) (ŞD) tarafından EÖT'ye iletilen söz konusu e-postaya;

“(.....) abi açmadı,

O beni arar sorarım arayınca abi”

şeklinde cevap verilmiştir.

- (78) **Belge 31:** ARÇELİK çalışanı BO'nun 23.04.2015'te şirket içindeki yöneticilere gönderdiği “RE Vestel BE Fiyat Değişimi Nisan-Mayıs 2015.xlsx” başlıklı e-postada “Vestel zammı açıkladı” notu bulunmaktadır⁵⁷.

- (79) **Belge 16:** BEKO Satış Direktörü (.....) (OŞ) tarafından gönderilen ve VESTEL'in yeni çıkardığı kampanya detaylarının paylaşıldığı “vestel bizim çamaşır bulaşık kurutucu kampanyasının aynısını çıktı” konu başlıklı 14.01.2016 tarihli e-postaya cevaben ARÇELİK Genel Müdür Yardımcısı (.....)'in (CD) gönderdiği e-postalarda⁵⁸;

“İnsaf

Nasıl sızıntı oluyor”

“Bu adamları batırmak boynumuzun borcu olsun, Ama sistemde delik var çare bulmamız şart”

ifadeleri dikkat çekmektedir

I.4.2. Pişmanlık Kapsamında Sunulan Diğer Bilgi ve Belgeler

- (80) Yukarıda soruşturmada kullanılan başvuru belgeleri sayılmış olup, bu başvuruya ek olarak 22.03.2018 tarih ve 2368 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden yazı kapsamında işbirliğinin sürdürülmesi amacıyla başvuran tarafından, başvuruda yer alan belgelerle VESTEL'de yapılan yerinde inceleme belgeleri arasında kurulanlara ilave bazı bağlantılar sunulmuştur. Yerinde inceleme belgeleri ile başvuruda yer alan, EÖT'ye ait e-postalar arasında kurulan sekiz bağlantıya, yerinde inceleme belgeleri bölümünde yer verilmiştir.
- (81) VESTEL'den alınan birkaç belge bakımından, EÖT'nin e-postaları ile Soruşturma Bildiriminde bağlantı kurulduğu ancak bu e-postaların başvuru ekinde yer aldığı açıkça belirtilmediği, bu tür belgelerin, başvuru ekinde yer alan belgelerle uyduğunun belirtilmesinin, Kurulun, ARÇELİK'in işbirliği yükümlülüğünü layıkıyla yerine getirdiğine ilişkin olarak daha sağlıklı değerlendirme yapabilmesini sağlayacağı ifade edilmiştir.
- (82) Soruşturma Bildiriminde “Vesto Cafe hk.” başlıklı bir yazışmaya, muhtemelen bu yazışmada geçen “Rakibimiz maillerimizi mi izliyor” ifadesinden dolayı yer verildiği, ancak ARÇELİK'in hiçbir rakibinin e-postalarını izlemediği hususunun açık olduğu iddia edilmiştir.
- (83) İşbirliği yükümlülüğü kapsamında, Soruşturma Bildiriminde yer verilen, BA'nın, EÖT'ye gönderdiği e-postaların, başvuru ekinde sunulduğunun ve VESTEL'in gizli

⁵⁷ Belge başvuru kapsamında Kuruma sunulmuştur.

⁵⁸ Başvuru kapsamında Kuruma sunulmuştur.

bilgilerini içermeyen, piyasa fiyat araştırmalarını içerdiiğinin belirtilmesi, benzer şekilde Beko Satış Direktörü OŞ'nin atıf yaptığı VESTEL kampanyasının, VESTEL'den ARÇELİK'e gelen bir bilgiye değil, VESTEL'in kamuoyu ile paylaştığı duyuruya dayandığının belirtilmesi talep edilmiştir.

- (84) Soruşturma konusu eylemlerin TCK'nın 239. maddesi ile TTK'nın "Haksız Rekabet" hükmününün dışında, 4054 sayılı Kanunu ihlal ettiği sonucuna ulaşılırsa; bu eylemlerin, Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik (Ceza Yönetmeliği) ve Pişmanlık Yönetmeliği ile Yatay İşbirliği Kılavuzu'nda yapılan "kartel" tanımı çerçevesinde cezalandırılması ve mahkemeler tarafından da hukuka uygun bulunan "Ege Çimento" gibi Kurul kararları işığında değerlendirilmesi talep edilmiştir. Söz konusu hukuki nitelendirmeye ilişkin hususlar, değerlendirme bölümünde ele alınmaktadır.

I.4.3. Piyasa Verilerinin İncelenmesi

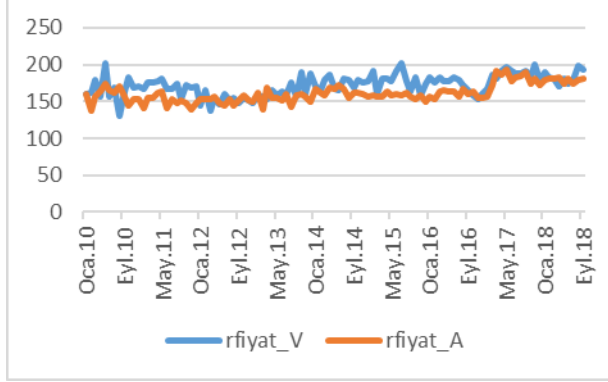
- (85) Dosya kapsamında soruşturma tarafı teşebbüsler olan VESTEL ve ARÇELİK ürün fiyatlarının karşılaştırılabilmesi amacıyla ekonomik analiz yapılmıştır. Ekonomik analiz ile ulaşılan sonuçlar aşağıda özetlenmiştir.
- (86) Ekonomik analizde soruşturma tarafı teşebbüslerin oldukça fazla sayıda ürün grubunda faaliyet gösterdikleri, özellikleri itibarıyla farklılaştırılmış, görece geniş fiyat aralığına sahip modeller ürettikleri, ürün farklılaştırmasının yüksek olduğu bu tür pazar yapısında referans alınacak uygun ürün tiplerinin belirlenmesinde güçlükler bulunduğu, en çok satılan modellerin döneme göre farklılık gösterebildiği, bu sorunları aşabilmek için ağırlıklı ortalama fiyat düzeylerinin hesaplanmasının uygun olacağı ifade edilmiştir.
- (87) Bu yöntemde belirli ürün grubu içerisinde yer alan alternatif ürün tiplerinin satışından elde edilen toplam gelirin aynı gruptaki toplam satış adedine bölünerek belirli bir dönem için o ürün grubunun ağırlıklı ortama satış fiyatının elde edildiği, bu bağlamda 21 ayrı ürün grubu belirlendiği, perakende satış verilerinin bayilerden temin edildiği ve güvenilirliklerinin teyit edilemediği, bu nedenle daha istikrarlı görünüm arz eden toptan verilerin analize esas alındığı, çamaşır kurutucu ve kombi alanında VESTEL'in faaliyeti olmadığı için analizin 19 ürün grubuna indirildiği, bu bağlamda model kırılımı olmaksızın ARÇELİK ve VESTEL'den Ocak 2010-Eylül 2018 döneminde her bir ürün grubu için aylık toptan ve perakende düzeyinde net satış miktarı ve bu satışlardan elde edilen net gelirleri içeren bir veri setinin talep edildiği ve ağırlıklı aylık ortalama fiyatların hesaplandığı, daha sonra ise bu fiyatların enflasyondan arındırılmak suretiyle karşılaştırıldığı belirtilmiştir.
- (88) Söz konusu veriler üzerinde kartel tarama teknikleri çerçevesinde davranışsal analiz yöntemlerinin araştırıldığı, davranışsal analizde anlaşmanın firma davranışlarına yansımalarının genellikle anlaşmaya taraf teşebbüslerin fiyatlarının birbirine paralel olarak ve artan bir seyir izlemesi ile kendini göstereceği ifade edilmiş, soruşturma konusu olayda 2014 Ocak ayından 2017 şubat ayına kadar olan dönemde rekabete duyarlı olabilecek bilgilerin değiştirildiğine dair yazışmalara rastlandığı ve rekabete duyarlı bilgi değişimi durumunda tıpkı kartel durumundaki gibi piyasadaki teşebbüslerin birlikte fiyatlarını artırmalarının beklenebileceği ifade edilmiştir.
- (89) Öte yandan, davranışsal analizde paralel fiyatlama davranışlarıyla sınırlı kalınmasının yeterli olmayacağı ve bahsi geçen olası ihlal döneminde VESTEL'in

fiyatlama politikasında değişiklikler yaşanıp yaşanmadığının da irdelenmesinde fayda bulunduğu vurgulanmıştır.

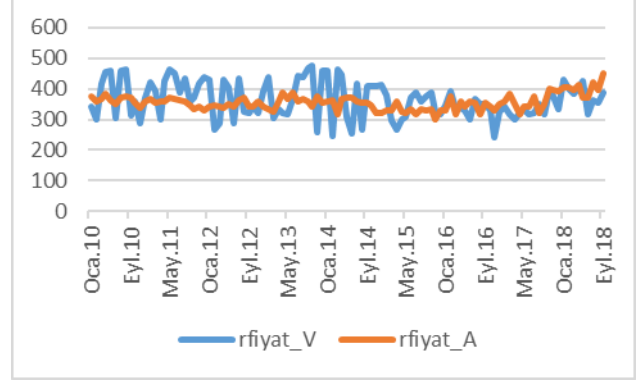
- (90) Kartel incelemelerinde paralel fiyatlama davranışı analizi yapıldığı ancak paralel fiyat hareketlerinin zorunlu ve yeterli bir koşul olmadığı, anlaşma olmadan fiyat hareketlerinde paralellik olabileceği gibi anlaşma olsa bile fiyatlar arası net bir paralelliği görmenin her zaman mümkün olmadığı bilgisi ışığında, aşağıdaki grafiklerde yer verileceği üzere deflatör indeksine oranlanarak her ürün grubu için enflasyondan arındırılmış aylık ağırlıklı ortalama fiyatlar (reel fiyatlar) elde edilmiştir.

Grafik 1 – Grafik 19: Ürün Gruplarına Göre Enflasyondan Arındırılmış Fiyat Karşılaştırmaları⁵⁹

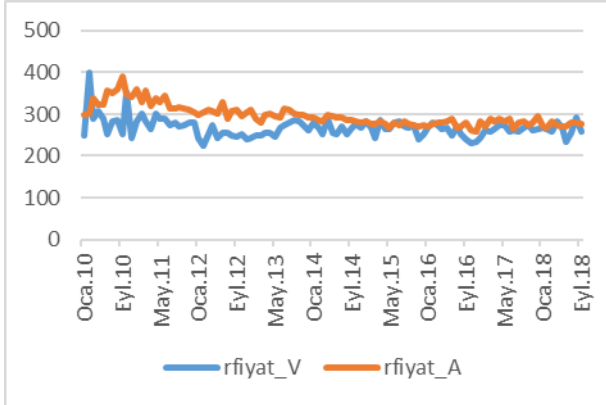
1. Ankastre Reel Fiyat Seyri, TL

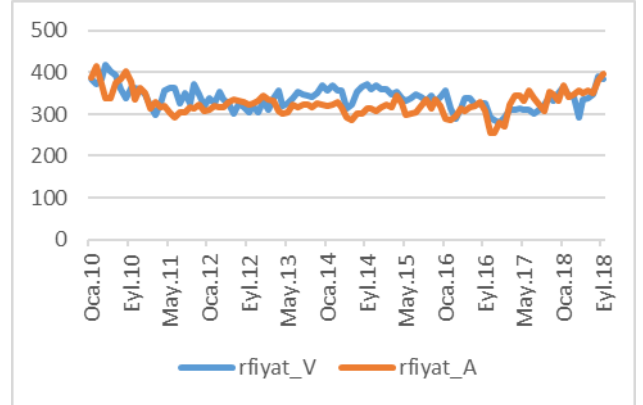
2. Ankastre Bulaşık Mak. Reel Fiyat Seyri, TL

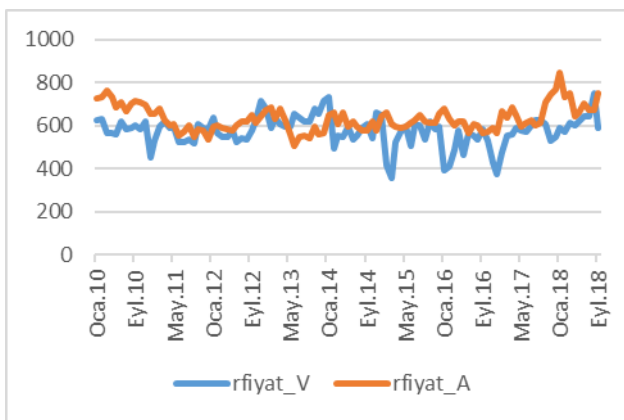
3. Ankastre Fırın Reel Fiyat Seyri, TL

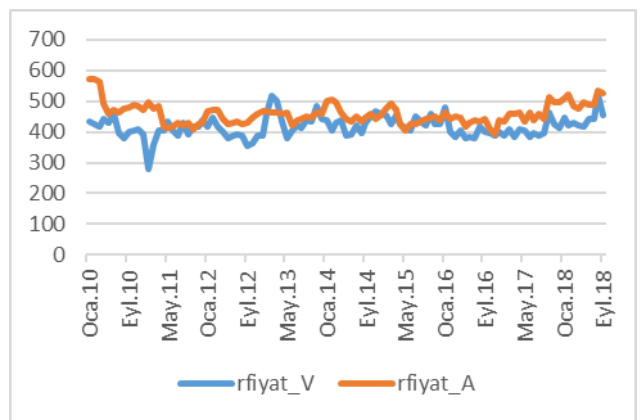
4. Bulaşık Makinesi Reel Fiyat Seyri, TL

5. Buzdolabı Reel Fiyat Seyri, TL

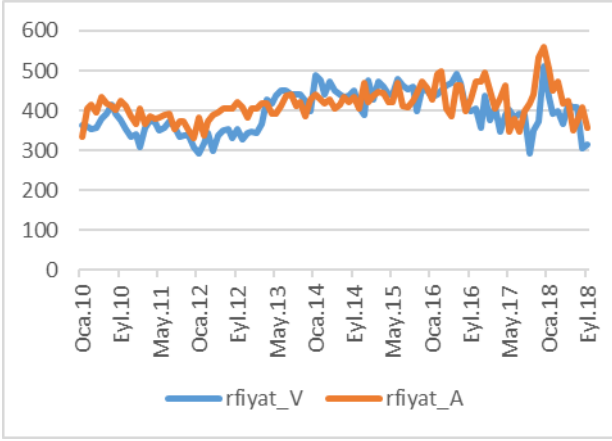

6. Çamaşır Makinesi Reel Fiyat Seyri, TL

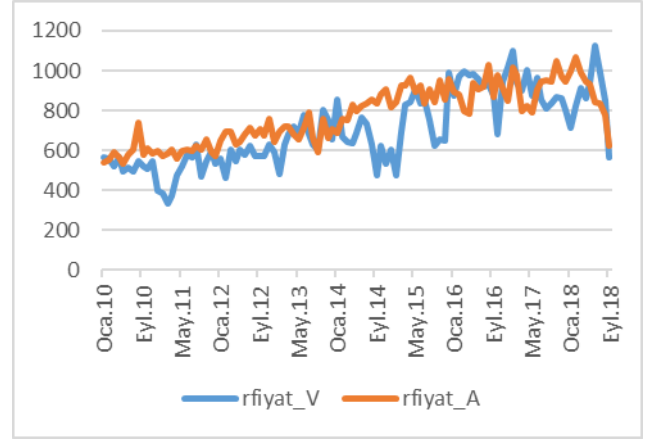

⁵⁹ rfiyat_V ve rfiyat_A, sırasıyla VESTEL ve ARÇELİK için aylık ağırlıklı ortalama fiyatları (reel fiyatları) ifade etmektedir.

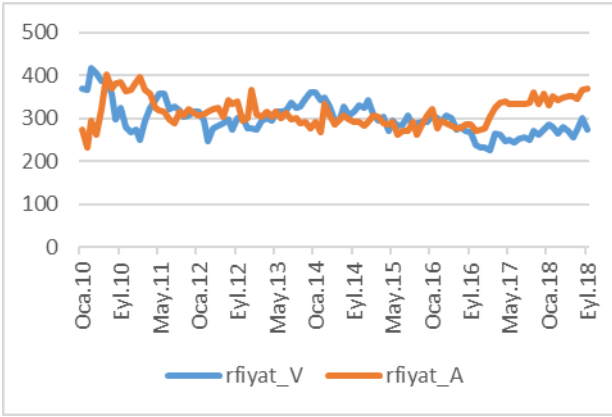
7. D. Dondurucu Reel Fiyat Seyri, TL

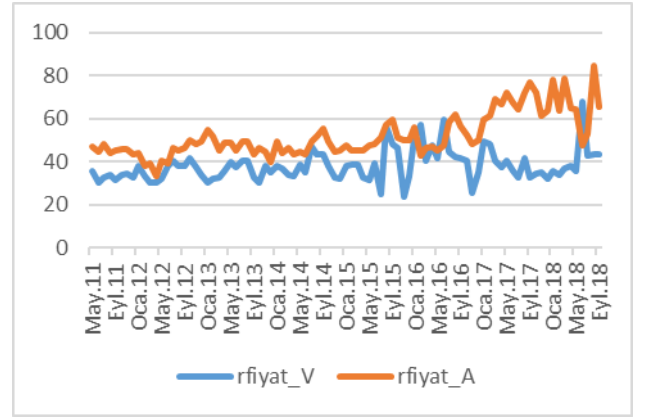
8. Ev Tipi Klima Reel Fiyat Seyri, TL

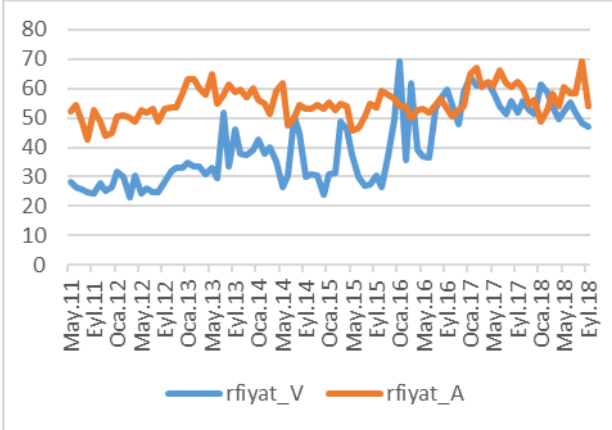
9. Fırın Reel Fiyat Seyri, TL

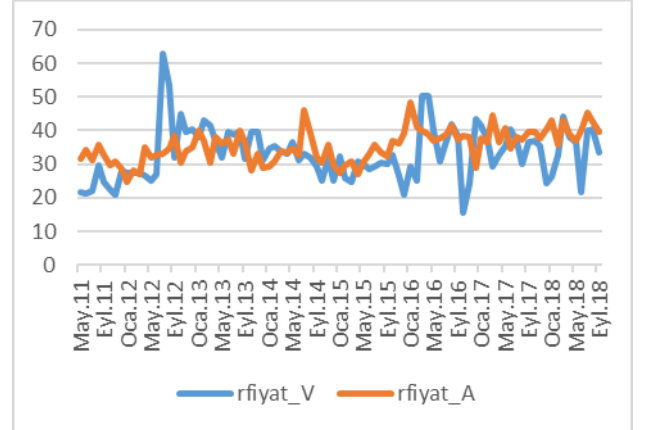
10. Gıda Hazırlama Reel Fiyat Seyri, TL

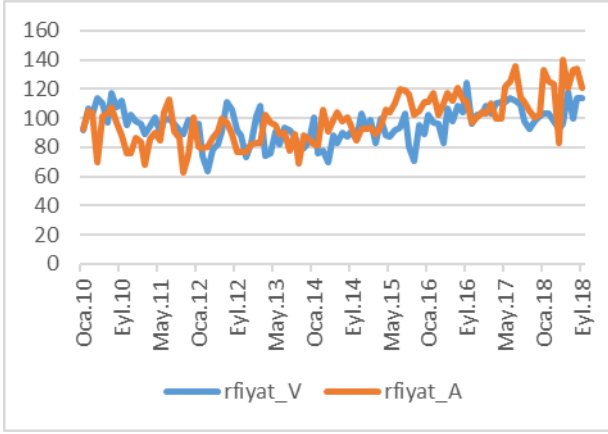
11. İçecek Hazırlama Reel Fiyat Seyri, TL

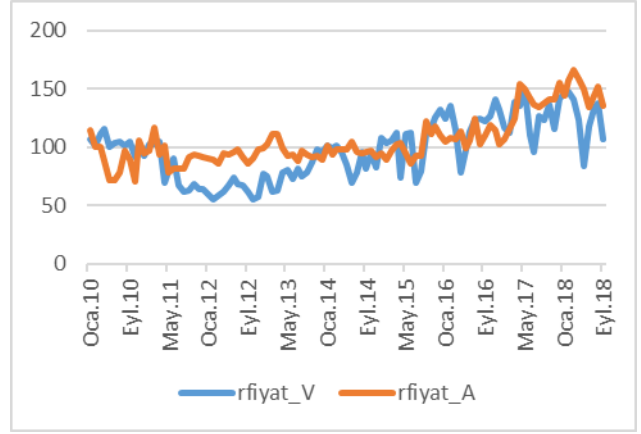
12. Küçük Ev Aletleri (KEA) Reel Fiyat Seyri, TL

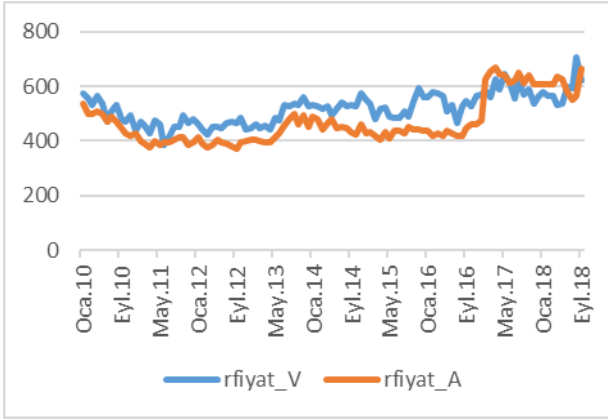
13. Pişiriciler Reel Fiyat Seyri, TL

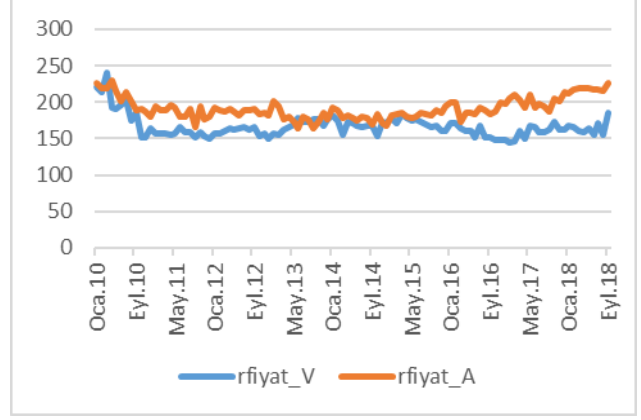
14. Süpürge Reel Fiyat Seyri, TL

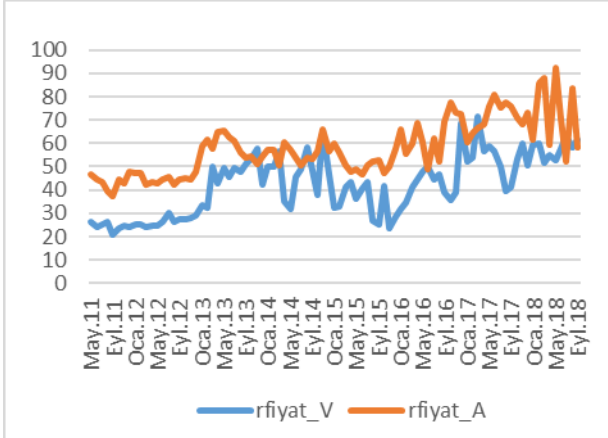
15. Televizyon Reel Fiyat Seyri, TL

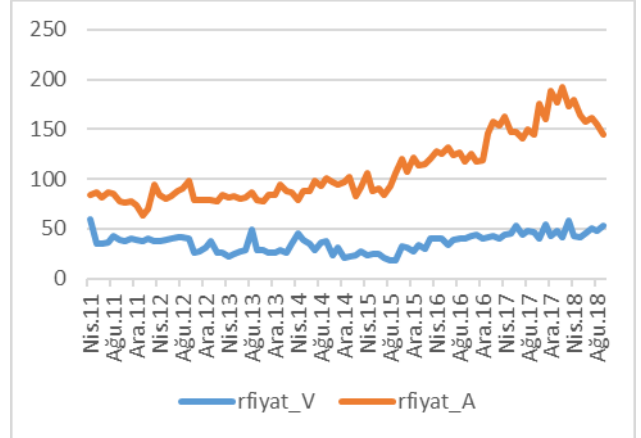
16. Termosifon/Şofben Reel Fiyat Seyri, TL

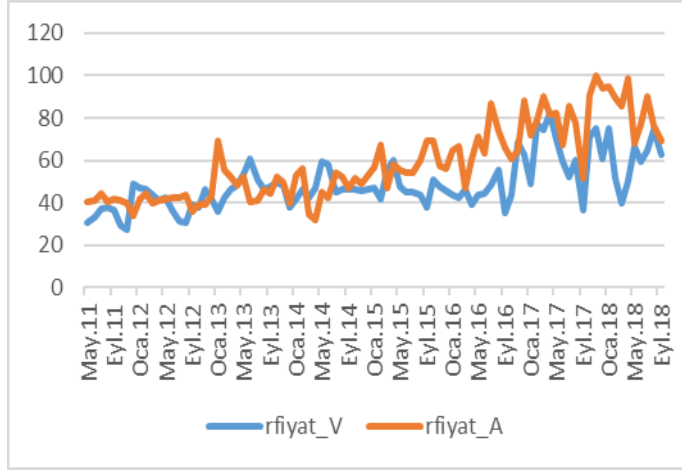
17. Tost Makinesi-Ekmek Yapma-Ekmek Kızartma (TST) Reel Fiyat Seyri, TL

18. Tük Kahvesi Makinesi Reel Fiyat Seyri, TL

19. Ütü Reel Fiyat Seyri, TL

- (91) Söz konusu grafiklerden yola çıkılarak, analize konu 19 ürün grubunun reel fiyatlarının Ocak 2010-Eylül 2018 arasındaki seyrinin değerlendirildiği, “ankstre”, “ankstre fırın”, “bulaşık makinesi”, “çamaşır makinesi”, “derin dondurucu”, “fırın”, “pişiriciler”, “televizyon” ve “termosifon/şofben” olmak üzere toplam dokuz ürün grubunda inceleme ve/veya olası ihlal dönemi için belirli ölçüde yakınsama ve/veya paralellik gözlemlendiği, geriye kalan 10 ürün grubunda ilk bakışta fark edilebilecek bu tür bir hareketliliğe rastlanmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (92) Analizin ikinci aşamasında, başvuruda ARÇELİK’in bilgi ve onayı olmaksızın tek yönlü bilgi değişimi olduğu iddiası nedeniyle VESTEL fiyatlarının ARÇELİK’e kıyasla nasıl seyir izlediği incelenmiştir. Bu kapsamda her iki teşebbüsün Ocak 2014-Şubat 2017 arası olası ihlal dönemiyle Ocak 2010-Eylül 2018 arasında ve olası ihlal dönemi dışında kalan aylarda gerçekleşen ortalama reel fiyat düzeyleri karşılaştırılmıştır. Sonuç olarak VESTEL’de Ocak 2014-Şubat 2017 arasında kalan dönemde Ocak 2010-Eylül 2018 dönemine kıyasla 19 ürün grubundan dokuzunda daha yüksek ortalama reel fiyat düzeyi gözlemlenmiş, aynı durumun ARÇELİK için yalnızca 4 ürün grubu için geçerli olduğu görülmüştür.
- (93) Bir sonraki aşamada incelenen dönemler içerisinde VESTEL fiyatlarının ARÇELİK fiyatlarına göre nasıl bir seyir izlediği irdelenmiş; ARÇELİK ve VESTEL’in her bir ürün fiyat farklarında VESTEL bakımından değişiklikler bulunup bulunmadığı araştırılmıştır. Yapılan analiz sonucu 19 ürün grubundan 12’si için olası ihlal döneminde ihlal dışı döneme kıyasla VESTEL lehine değişiklik yaşandığı (altısında⁶⁰ ARÇELİK ve VESTEL arasında ARÇELİK lehine olan fiyat farkının azaldığı, üçünde⁶¹ ihlal dışı dönemde ARÇELİK ortalama reel fiyatlarının VESTEL fiyatlarına kıyasla daha yüksekken olası ihlal döneminde bu durumun tersinin gözlemlendiği, üçünde⁶² ise ihlal dışı dönemde VESTEL ortalama reel fiyatları ARÇELİK’den yüksekken olası ihlal döneminde bu farkın VESTEL lehine daha da yüksek seyrettiği), geriye kalan yedi ürün grubu için ise olası ihlal döneminde ihlal dışı döneme kıyasla benzer bir eğilimin tespit edilemediği ifade edilmiştir. Bu tespitlere ek olarak, tarafların başlıca faaliyet alanları olan beyaz eşyanın dört ana grubu olan buzdolabı, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi ve fırın gruplarının üçünde ve tüketici elektroniği ürünlerinin en

⁶⁰ Ankastre fırın, çamaşır makinesi, gıda hazırlama, içecek hazırlama, termosifon/şofben, TST.

⁶¹ Derin dondurucu, fırın, süpürge.

⁶² Ankastre, bulaşık makinesi, televizyon.

önemli kalemlerinden televizyon gruplarında VESTEL lehine gözlemlenen bu değişikliklerin dikkat çekici olduğu vurgulanmıştır.

- (94) Kartel dönemlerinin karakteristik özelliğinin genellikle artan fiyatlar ile düşük fiyat varyansları olduğu, bu nedenle kartel olduğundan şüphelenilen bir piyasada öncelikle fiyatların artıp artmadığına, fiyatların artmış olması durumunda varyansın düşük olup olmadığına bakılması gerektiği, ancak kartelin; uzun zamana yayıldığı, ürünlerin homojen olmadığı, ürün çeşitliliğinin yüksek olduğu pazarlarda olması halinde dahi varyansın yüksek çıkma ihtimalinin bulunduğu, bu nedenle varyans taramasının yanıltıcı sonuç verebileceği, dosya kapsamında tek bir ürün grubunda dahi çok sayıda modelin olması ve dolayısıyla çok farklı fiyat verisinin bulunması nedeniyle varyans taramasının yanıltıcı olabileceği, bu nedenle söz konusu testin çalışma kapsamı dışında tutulduğu ifade edilmiştir.
- (95) Öte yandan, teşebbüslerin fiyatları arasında rekabet dönemi ve olası ihlal döneminde anlamlı bir fark olup olmadığına ayrıca t-testi yoluyla incelendiği, test sonucu toplam 19 üründen 12'si için olası ihlal döneminde gözlenen reel fiyatlar arasındaki farkların ortalamalarının, ihlal dışı dönemlerdeki reel fiyatlar arasındaki farkların ortalamalarından istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklı olduğu, bu tespitler yukarıda yer verilen bulgularla birlikte değerlendirildiğinde bahsi geçen 12 ürün grubundan dokuzu için ihlal dışı döneme kıyasla olası ihlal döneminde ARÇELİK ve VESTEL tarafından uygulanan fiyatlar arasındaki farklarda VESTEL lehine gözlenen değişikliklerin istatistiksel olarak da anlamlı olduğu, ancak "buzdolabı" "ankastre bulaşık makinesi", "küçük ev aletleri", "ev tipi klima" gruplarında olası ihlal dönemi ve ihlal dışında kalan dönem arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılığa rastlanmadığı ifade edilmiştir.

I.5. Yapılan Savunmalar

I.5.1. ARÇELİK Tarafından Yapılan Savunmalar

- (96) ARÇELİK tarafından yapılan savunmalarda;
- ARÇELİK tarafından yapılan pişmanlık başvurusunun, 4054 sayılı Kanun'un 16. Maddesinin altıncı fıkrası ve Pişmanlık Yönetmeliği'nin "Para Cezası Verilmemesi" başlıklı 4. maddesinin birinci paragrafı kapsamında Kurul tarafından kabul edildiği,
 - Bu çerçevede Pişmanlık Yönetmeliği'nin 6. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer verilen "*nihai karara kadar işbirliğinin sürdürülmesi*" hükmü gereğince dosya kapsamında faydalı olabileceğini düşündükleri bilgileri içeren bir yazının 22.3.2018 tarihinde Kuruma sunulduğu,
 - Yatay İşbirliği Kılavuzu'nun 57. paragrafında yer alan "*rakiplerin, gelecekte uygulamayı planladıkları fiyat, üretim ya da satış miktarı gibi rekabete duyarlı bilgileri aralarında değişmesi, genellikle fiyat ya da miktar tespiti amacı taşıdığı için, normal koşullar altında kartel olarak değerlendirilir*" ifadesi ve yakın zamanda mahkeme tarafından da hukuka uygun bulunan Ege Çimento III⁶³ gibi Kurul kararları doğrultusunda dosya konusu eylemlere "kartel" tanımı çerçevesinde ceza verilmesi gerektiği,
 - Kurul tarafından oluşturulan içtihat çerçevesinde pişmanlık başvuruları bakımından "kartel" ve "diğer ihlal" şeklindeki ayrımın öneminin kalmadığı, nitekim Kurumsal Krediler-Banka III kararında "kartel" sonucuna ulaşılmamasına

⁶³ Rekabet Kurulunun 14.01.2016 tarih ve 16-02/44-14 sayılı kararı.

rağmen pişmanlık başvurusunda bulunan teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 6. fıkrası uyarınca cezası verilmediği

ifade edilmiştir. Söz konusu savunmalar I.6. numaralı bölümde değerlendirilmiştir.

I.5.2. VESTEL Tarafından Yapılan Savunmalar

I.5.2.1. İlgili Pazara İlişkin Savunma

(97) VESTEL tarafından yapılan savunmada;

- Teşebbüsler arasındaki bilgi değişiminin rekabet üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi; pazarın yoğunlaşma derecesi, şeffaflığı, istikrarı, karmaşıklığı, pazardaki teşebbüslerin benzerliği gibi pazar yapısına ilişkin unsurlar hakkında sağlıklı analiz yapılmasını gerektirdiğinden, bilgi değişiminin yapıldığı iddia edilen ilgili ürün pazarlarının ayrı ayrı belirlenmesinin daha uygun olacağı,
- Bu nedenle ilgili ürün pazarlarının ayrı ayrı olmak üzere "(panel) televizyon pazarı", "beyaz eşya ürünleri pazarı" ,"küçük ev aletleri pazarı" ve "klima pazarı" olarak belirlenebileceği

ifade edilmiştir.

- (98) İlgili ürün pazarının tespitinde, tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal veya hizmetlerden oluşan pazar dikkate alınırken, tespit edilen pazarı etkileyebilecek diğer unsurlar da değerlendirilmektedir. Söz konusu ürünler tüketicilerin kullanım amaçları bakımından farklılık arz ettiği gibi nitelikleri ve fiyatları bakımından birbirinden ayrılmaktadır. Bu nedenle her biri tüketicilerin farklı ihtiyaçlarına yönelik olan her bir ürün için ayrı pazar tanımlaması yapılması mümkündür. Başvuru konusu ürünler bakımından incelendiğinde temel ürün gruplarının "beyaz eşya" "klima" ve "televizyon" olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu ürün grupları kendi içinde fiyat, kalite, kullanım amaçları, kullanım yeri ve nitelikleri gibi pek çok kriter bakımından farklılaşabilmektedir. Bunun yanında sektörde faaliyet gösteren teşebbüslerin belirtilen ürün gruplarının büyük bir bölümünde faal olduğu görülmektedir.
- (99) Dosya kapsamında teşebbüslerin, rekabete duyarlı bilgileri kendi aralarında paylaştıklarına ilişkin başvuru incelenmiştir. Dolayısıyla dosya kapsamında ilgili ürün pazarı en geniş haliyle "dayanıklı tüketim malları pazarı" olarak belirlenebileceği gibi pazarın her bir ürün grubu bazında "beyaz eşya", "klima" ve "televizyon" ve şeklinde ayrı ayrı belirlenmesi de mümkündür.
- (100) Ancak İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafında da belirtildiği üzere, alternatif pazar tanımlarının sonucu etkilemediği durumlarda ilgili pazar tanımı yapılmaz. Bu bakımdan dosya kapsamında ilgili ürün pazarının alternatif pazarlardan biri temel alınarak belirlenmesinin, ulaşılan sonuç üzerinde etkili olmayacağı göz önüne alınarak ve geçmiş dönem Kurul kararları paralelinde kesin bir pazar tanımı yapılmamıştır⁶⁴.

I.5.2.2. BA ve EÖT'nin ARÇELİK ile Menfaat Çatışması Bulunduğu Savunması

(101) Savunmada;

- Dosya mevcudu bilgilerden, EÖT başta olmak üzere bazı kişilerin 2012 yılından itibaren ARÇELİK'ten ayrılan BA'ya para ve/veya başka menfaatler karşılığı ARÇELİK verilerini gönderdiği, bağımsız pazar araştırma şirketi olan GFK'ya

⁶⁴ 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı, 07.11.2016 tarihli ve 16-37/628-279 sayılı Kurul kararları

geçen BA'nın bu sayede GFK'nın ihtiyacı olan verileri düzenli olarak sağladığının anlaşıldığı,

- Bu olayın arka planında bağımsız araştırma şirketi olan GFK'nın ARÇELİK'ten pazar verileri karşılığında para talep etmesi sebebiyle ARÇELİK'in pazar araştırma şirketlerine ayrıntılı bir veri paylaşımında bulunmamasının olduğu,
- EÖT ve diğerlerinin BA ile olan bireysel ilişkisinin, BA'nın GFK'dan OPR'ye ve ardından VESTEL'e geçmesiyle devam ettiği,
- Mart 2012 - Ocak 2014 dönemi kapsamında aktarılan bu ilişki içerisinde VESTEL ile ilgili herhangi bir bağlantının bulunmadığı, dolayısıyla EÖT ile BA arasındaki ilişkinin VESTEL'den bağımsız olarak başladığı, kesilmediği ve nihayetinde VESTEL'de çalışmaya başlamasından sonra da devam ettiği,
- EÖT'nin (.....) adlı bir e-posta adresine de ARÇELİK gizli bilgilerini gönderdiği, öte yandan bahse konu kişinin eşi olan (.....) 2013'ten itibaren girdiği pasta ve kurabiye üretimi işine girdiği, bu süreçte BA'nın sorumluluğundaki bayilerin (.....) ödeme yaptığı, ayrıca bu kişilerin 2016 yılında da BA vasıtasıyla VESTEL bayilerine sunulmak üzere teklif hazırladığının görüldüğü

ifade edilmiştir.

I.5.2.3. Rekabetin Sınırlanması İçin Taraflar Arasında Ortak Bir İradenin Gerekli Olduğu, Dosya Konusu Davranışların Tek Taraflı ve Rekabetçi Olduğu, ARÇELİK'ten Edinilen Bilgilerin Rekabetçi Amaç ile Kullanıldığı Savunması

(102) Savunmada;

- Teşebbüsler arası koordinasyon oluşturan davranış ve iş birliklerinin rekabet hukuku kapsamına girmesi için aralarındaki anlaşma neticesinde en az bir teşebbüsün başka bir teşebbüsle karşılıklı olarak pazarda aynı davranışı benimsemesi ve bu durumun pazardaki belirsizliği yok etmesi ya da azaltması gerektiği,
- Tek taraflı olarak bir teşebbüsün başka bir teşebbüsün ticari sırlarını ele geçirmeye çalışması ve bunu kullanmasının haksız rekabete konu bir durumu ortaya çıkarabileceği,
- ARÇELİK ve VESTEL arasında rekabeti sınırlamaya yönelik anlaşma veya uyumlu eylem olmadığı, bilakis piyasada rekabetçi davranış içinde olduklarının görüldüğü, nitekim Belge 16, Belge 18, Belge 2 ve Belge 1'den iki teşebbüs arasındaki menfaat çatışmasının ve piyasadaki rekabetçi davranışlarının görülebileceği,
- Bayii devşirme mücadelesine ilişkin belgeler (Belge 9, 8, 26, 7 ve dosya içeriğindeki 26.07.2016 tarihli EÖT'den (.....) adresine iletilen, 4.10.2016 tarihli EÖT'den BA'ya gönderilen, 16.10.2016 tarihli BA'dan CB'ye gönderilen e-postalar.) incelendiğinde dosya konusu bilgi değişiminin ARÇELİK'in herhangi bir bilgisi ve onayı olmadan VESTEL çalışanları tarafından ARÇELİK çalışanı üzerinden tek taraflı gerçekleştirildiği, bu durumun bir anlaşmanın varlığı için rekabet hukuku açısından aranılan ortak iradenin olmadığını açık bir şekilde gösterdiği,
- Belge 6, dosya içeriğindeki 03.02.2017 tarihli BA'dan kendine iletilen ve dosya içeriğindeki diğer bazı belgelerin tek taraflı olduğu ve ortak iradenin olmadığı,
- VESTEL tarafından söz konusu belgelerden edinilen ARÇELİK-BEKO il bazlı bayi cirosunun il bazlı satışları geliştirmek için rekabetçi amaç ile kullanıldığı, nitekim bu şekilde rakip bayilerin performansı yakından takip edilerek, rakipten bayi dönüştürme, yeni lokasyonda bayi açma gibi önemli rekabetçi davranışların

belirlendiği ve 10.05.2015-28.05.2018 tarihleri arasında 15 adet ARÇELİK bayisinin VESTEL bayisi olmak üzere ikna edildiği,

- ARÇELİK'te eski yönetici/temsilci olan kişilerin VESTEL'e geçmesi ile ARÇELİK'den dönüştürülen bayi sayısının arttığı,
- 2015 yılında VESTEL pazar payına bakıldığında çamaşır makinesi kapsamında pazar payının sürekli bir artış trendi gösterdiği, benzer şekilde buzdolabı ürün grubunda aynı dönemlere ilişkin pazar payının yükseldiği, bu durumun pazarın rekabetçi yapısını ortaya koyduğu

ifade edilmiştir.

I.5.2.4. Uyumlu Eylem Yoluyla Rekabetin Sınırlanmasının Ortaya Çıkmadığı Savunması

(103) Savunmada;

- ARÇELİK ve VESTEL arasında uyumlu eylem olarak nitelendirilebilecek bir koordinasyondan söz edilmesinin mümkün olmadığı, nitekim her iki teşebbüsün piyasa davranışları da dikkate alındığında bir uyum yerine piyasada tam rekabetçi davranışlar içinde oldukları,
- VESTEL'in sunduğu 19 ürün grubunun 9'unda ihlal dışı döneme göre ihlal iddiasına konu olan dönemde daha yüksek reel (ÜFE) fiyatların gözlemlenmesine rağmen bu farkın 4 ürün grubunda istatistiki olarak anlamlı olmadığı, bu ürünlerin VESTEL'in toplam satış cirosunun % (.....)'ini oluşturduğu, bu durumunun rekabet ihlali tespiti ile çeliştiği,
- VESTEL'in ihlal iddiasına konu olan dönemler dahil genel olarak pazar payını artırmak yönünde bir trend izlediği, aynı dönemde ARÇELİK'in pazar payındaki görece düşüşün VESTEL'in elde ettiği pazarın bir kısmının ARÇELİK'ten alındığına işaret ettiği, bu durumun VESTEL'in yatay anlamda işbirliği içinde olduğu iddia edilen ARÇELİK'ten pazar kaptığını gösterdiği

ifade edilmektedir.

I.5.2.5. Bilgi Değişiminin Amaç ve Etkisine İlişkin Savunma

(104) Savunmada;

- Taraflar arasında piyasada rekabeti kısıtlamaya yönelik ortak bir iradenin bulunmadığı gibi esasen işbirliğine, koordinasyona yol açacak nitelikte bilgi değişiminin olmadığı ve hatta rekabete duyarlı stratejik bilgi değişimine yönelik bir amacın bulunmadığı, zira soruşturma konusunun rakip teşebbüsler arasında karşılıklı olarak yürütülen bir bilgi değişimi değil, bilakis ARÇELİK'in eski çalışanı olan BANın odak olduğu ve ARÇELİK içindeki eski bağlantıları aracılığıyla elde ettiği tek yönlü bilgi akışı olduğu,
- Bu tek yönlü bilgi değişimi sayesinde VESTEL'in ARÇELİK'e karşı piyasada daha rekabetçi hamleler yapmasının mümkün olduğu,
- Nitekim Belge 2 ve dosya içeriğindeki 16.01.2016 tarihli BA'dan TB ve EG'ye iletilen e-postadaki bilgi akışının amaç ve etki yönünden rekabeti sınırlamadığının görülebileceği

ifade edilmiştir.

I.5.2.6. Bilgi Değişiminin Niteliğine İlişkin Savunmalar

(105) Savunmada dosya konusu bilgi değişiminin rekabeti kısıtlama amacı taşımadığı, nitekim piyasanın hukuki ve iktisadi çerçevesi dikkate alınarak yapılacak bir

değerlendirmeye söz konusu verilerin piyasada bilinir durumda olduğu sonucuna varıldığı, ilgili çalışanlar arasındaki bilgi değişiminin güncel ve/veya geçmişe dönük verilere ilişkin ve bu verilerin bayi ziyaretleri aracılığıyla da elde edilebileceği belirtilmiştir.

- (106) Ayrıca, ilgili pazarın kendine has özellikleri nedeniyle yeni fiyat listeleri veya kampanya bilgilerinin resmi olarak bayilere açıklanmadan önce ilgili sağlayıcının bölge müdürleri tarafından şifahi olarak bayilere duyurulabildiği ve saha ziyaretleri ile de bayilerin aldıkları bu duyuların rakiplerce öğrenilebildiği, böylece saha ekiplerinin rakiplerin bir sonraki aya ilişkin fiyat ve kampanya bilgilerine bir önceki ayın sonlarında ulaşabildikleri, bu bakımdan piyasa işleyişiyle birlikte ele alındığında anılan bilgilerin güncel bilgi olduğu savunulmuştur.

I.5.2.7. Teşebbüsler Arasında İrade Uyuşmasının Bulunmadığına İlişkin Savunmalar

- (107) Savunmada rekabet hukuku bağlamında ihlalden söz edilebilmesi için teşebbüsler arasında ortak amaç, plan ve bu doğrultuda gösterilen irade uyuşmasının varlığının gerektiği, bu uyuşmanın bulunmadığı durumda anlaşmadan söz edilemeyeceği, Kurulun Toros Tarım kararında⁶⁵ karşılıklı çıkar ilişkilerinden bahsedildiği ve Pankobirlik'in anlaşma iradesinin olmadığı tespitinin yapıldığı, Kurulun Gumpir Plaza Kararında⁶⁶ taraflar arasında bir sözleşmenin varlığının dahi taraflardan birinin mağdur olmasından bahisle irade uyuşmasının kabulü için yeterli görülmediği belirtilmiştir.
- (108) VESTEL'in savunmasında atıf yaptığı Kurulun 10.04.2008 tarih ve 08-28/319-103 sayılı Toros Tarım kararında iki rakip teşebbüs arasındaki doğrudan bilgi değişiminden ziyade, Toros Tarım'ın Pankobirlik'in gübre alım ihalesini kazanabilmek için Pankobirlik çalışanının yakınlarını işe aldığı ve bu yolla ihalede avantaj sağlamaya çalıştığı iddiaları incelenmiş ve bu hususun 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmeyeceğine karar verilmiştir.
- (109) İrade uyuşmasının olmadığına dair örnek olarak gösterilen Kurulun 10.02.2000 tarih ve 00-6/53-25 sayılı Gumpir Plaza kararında, Gumpir Plaza şirketi ile Pepsi-Cola Servis ve Dağıtım A.Ş. arasında akdedilen sözleşmenin "sağlayıcının baskısı ile sözleşmenin süresiz ya da 3500 tank ürün satılması şartına bağlanmış olması ya da dükkanın devredilmesinin sağlayıcının onayına bağlı kılınması nedenleriyle sözleşmenin 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğunun ileri sürülmesinin güç olduğu" tespit edilerek sözleşme serbestisine ve Türk Ticaret Kanunu'nun tacir olmanın hükümlerini düzenleyen 20. maddesine atıf yapılmıştır.

I.5.2.8. ARÇELİK ve VESTEL Arasındaki Bilgi Değişiminden VESTEL Yönetiminin Haberi Olmadığı Savunması

- (110) Tespitlerde yer verildiği üzere belgelerin alıcılarından BA VESTEL Marmara Satış Direktörü, SG VESTEL Satış Müdürü görevinde bulunmuştur.

⁶⁵ Rekabet Kurulunun 10.04.2008 tarih ve 08-28/319-103 sayılı kararı.

⁶⁶ Rekabet Kurulunun 10.02.2000 tarih ve 00-6/53-25 sayılı kararı.

I.5.2.9. Teşebbüsler Arasında İrade Uyuşması Bulunmadığına İlişkin Savunmalar

(111) Belge 16 ve 20'ye ilişkin savunmada;

- Anılan belgelerde yer alan bilgilerin ortak bayilerden temin edilebileceği, nitekim savunmanın ekinde sunulan 07.01.2016, 02.01.2016 ve 31.12.2015 tarihli e-postalarda Ocak ayı sirkülerlerinin söz konusu belgelerde yer alan bilgilerin öncesinde yayımlandığının anlaşıldığı, savunmanın ekinde sunulan bir diğer e-posta incelendiğinde, 18.01.2019 itibarıyla piyasadan edinilen rakip kampanya bilgisine karşı rekabetçi hamle olarak 7 yıl garanti uygulamasının devreye alındığı, diğer bir e-postada 17.12.2015 tarihi itibarıyla Ocak ayı zamlarının konu edildiği, "Ocak zamları özet" konulu e-postada fiyat artışlarının VESTEL içinde duyurulduğunun görülebileceği, nitekim 23.12.2015 tarihi itibarıyla Ocak 2016 tarihine ait zammın duyurulduğu,
- 14.01.2016 tarihli "vestel bizim çamaşır bulaşık kurutucu kampanyasının aynısını çıktı" konulu belgede yer alan ARÇELİK Genel Müdürü (.....) "İnsaf, nasıl sızıntı oluyor..." ifadesinin (Belge 16) ARÇELİK yöneticisinin bilgi değişiminden haberi olmadığı, benzer şekilde VESTEL'in kendisine ait bazı bilgilerin ARÇELİK ile paylaşıldığına dair herhangi bir bilgisi bulunmadığı, bu durumun soruşturmayla birlikte ortaya çıktığı, nitekim BA ve SG'nin iş sözleşmelerinin 22.03.2018 tarihinde 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25/II-e maddesi uyarınca, işverenin güvenini kötüye kullanmak, işverene ait meslek sırlarını ortaya atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışları nedeniyle haklı nedenle tazminatsız olarak feshedildiği, dolayısıyla VESTEL ve ARÇELİK arasında bir irade uyuşmasından söz edilemeyeceği,
- Söz konusu e-postalardan ARÇELİK'in mağdur olduğu ve bilgi sızıntısı yaşandığı tespitinin yapıldığı ancak bu hususun bilgi değişiminin rekabetçi ve tek yönlü olduğunu gösterdiği, Belge 80'in ortak bir iradenin olmaması sebebiyle VESTEL lehine bir durumu ortaya çıkarabileceği halde böyle bir sonuca hiç değinilmediği,

ifade edilmiştir.

(112) Belge 1, 2, 3, 4, 5, 13, 20, 25 ve dosya içeriğindeki EÖT'den (.....) adresine iletilen 15.01.2016 tarihli, 18.07.2016 tarihli, 16.08.2016 tarihli, 12.12.2016 tarihli; EÖT tarafından gönderilen 15.12.2016 tarihli, 27.12.2016 tarihli, BA'dan SG'ye gönderilen 12.01.2017 tarihli e-postalara ilişkin savunmalarda;

- Dosya içeriğindeki SG'den EÖT'ye gönderilen 30.12.2015 tarihli, EÖT'nin kendisine gönderdiği 05.01.2016 tarihli, 06.01.2016 tarihli, 08.01.2016 tarihli e-postalardaki fiyat listelerinin 2016 Ocak ayına, dosya içeriğindeki EÖT'nin gönderdiği 04.10.2016 tarihli, 25.10.2016 tarihli, 02.11.2016 tarihli, 15.12.2016 tarihli ve 27.12.2016 tarihli güncel satış kırılım montaj verilerinin ise 2016 Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olduğu, bu bağlamda periyodik, bütüncül ve birbirini tamamlayan bir stratejik bilgi paylaşımı olduğu iddiasının gerçeklikten uzak olduğu,
- Güncel satış kırılım verilerinin piyasadan toplanmasının teknik olarak mümkün olmadığı görüşüne katıldıkları ancak anılan bilgi değişiminin tek taraflı olduğu,
- Belge 1'in perakende satış fiyatlarını değil, satış adetlerini içerdiği,
- PMSInExcel isimli tabloları içeren e-postaların rekabeti artırıcı hususları gösterdiği, nitekim Belge 2'den bilgi değişiminin rekabetçi amaçla yapıldığını ve rekabetçi sonuç doğurduğunun görüldüğü,

- Belge 2 ve dosya içeriğindeki BA tarafından TB'ye gönderilen 16.01.2016 tarihli e-postada yer alan ve dosya kapsamında yer verilmeyen bazı ifadelerin VESTEL'in edindiği bilgileri rekabetçi amaçla kullandığına ilişkin önemli bir delil niteliğinde olduğu,

ifade edilmiştir.

(113) Belge 7, 8, 9, 23, 26, 97'e ve dosya içeriğindeki EÖT'nin gönderdiği 04.10.2016 tarihli, 25.10.2016 tarihli, 02.11.2016 tarihli, 15.12.2016 tarihli, 27.12.2016 tarihli, EÖT'nin kendine ilettiği 26.07.2016 tarihli, 04.10.2016 tarihli e-postalara ilişkin savunmalarda;

- "Rakip Bayi Cirolarına İlişkin Belgeler" başlığı altındaki tüm verilerin geçmiş döneme ilişkin olduğu,
- Bu verilerin ARÇELİK içindeki eski bağlantılar aracılığıyla elde edilen tek yönlü bilgi akışı ile sağlandığı, dolayısıyla teşebbüsler arasında bir anlaşmanın varlığı için rekabet hukuku tarafından aranan ortak iradenin bulunmadığı,
- Ayrıca il bazlı ARÇELİK bayi cirolarının, VESTEL tarafından rekabetçi amaçlarla kullanıldığı nitekim 2015-2018 arası dönemde 15 ARÇELİK bayisinin VESTEL bayisi olmak üzere ikna edildiği
- Söz konusu bilgilerin doğrudan ARÇELİK'den temin edildiğini gösterir nitelikte herhangi bir bulgunun bulunmadığı

ifade edilmiştir.

(114) Belge 24'e ilişkin savunmada;

- ARÇELİK'den tek taraflı olarak edinilmiş olan bu bilgilerin, VESTEL tarafından rekabetçi amaçla ve rekabetçi etki doğuracak şekilde kullanıldığı,
- Söz konusu e-postaların ARÇELİK ve VESTEL arasında irade uyuşması bulunmadığının ve ARÇELİK'in söz konusu durumdan haberdar olmadığını göstermesi olduğu,
- Ayrıca söz konusu belgede yer alan bazı ifadelerin bu amacı ortaya koyduğu

ifade edilmektedir.

1.5.2.10. Verilerin Kamuya Açık Olduğu ve/veya Bayilerden Elde Edilebilecek Nitelikte Olduğuna İlişkin Savunmalar

(115) Belge 22'ye ilişkin savunmada; belgenin oluşturulduğu tarih dikkate alındığında içerdiği bilgilerin kamuya açık olduğu, zira bu belgelerin Mart ayında gerçekleştirilecek uygulamaları kapsadığı için 18.03.2015 tarihinden çok daha önce bayilere ulaştırıldığı ifade edilmiştir.

(116) Belge 31, 10, 30 ve dosya içeriğindeki BO'dan BA'ya gönderilen 21.04.2016 tarihli e-postaya ilişkin savunmada, VESTEL'in birinci yazılı savunmasının 22. sayfasındaki ifadelerle ve kendilerince sunulan 21.04.2015 tarihli e-postaya yer verilerek;

- "VESTEL BE Fiyat Değişim Nisan 2015-Mayıs 2015.xls" adlı duyurunun henüz yayımlanmadığına/bayilere iletilmediğine ilişkin ifadenin yanlış olduğu, sirküler üzerindeki "Mayıs 2015" ibaresinin ilgili sirkülerin yayım tarihini değil sirkülerin etki tarihini belirttiği, dosya içeriğindeki BO'dan BA'ya gönderilen 21.04.2016 tarihli e-postada, ekleriyle aynı ismi ve kodu taşıyan dokümanlarda ortak bayilerden edinilen bilgilere göre ARÇELİK'in Mayıs ayı fiyat sirkülerini 21.04.2015 tarihinde bayilere yayımladığı ve bu nedenle elde edilen bilgilerin kamuya açık hale geldiği,

- Ayrıca zam gibi 100 üzerinde ürün modelini ve 10 üzerindeki kategoriyi etkileyecek, karmaşık ve yoğun bir çalışmayı gerektiren kararların iddia edildiği gibi 3 saat gibi kısa bir sürede hesaplanmasının mümkün olmadığı,
- "1519" ile başlayan e-posta eklerinin esasen ARÇELİK'in bayilerine gönderilen sistemsel belgelere atanan bir kod olduğunun düşünüldüğü,
- İlaveten sektöre ilişkin mevsim geçişlerinde zam yapılmasının uzun yıllardır yerleşik bir uygulama olduğu, zam yapıldığı iddia edilen ürün yelpazesinin çok geniş olduğu, bu nedenle ortalama rakamların yanıltıcı olabileceği, piyasada ikinci olan oyuncunun her zaman hâkim konumda olanı takip ettiği

ifade edilmiştir.

(117) Belge 12'ye ilişkin savunmada;

- E-posta adında bahsedilen (.....) aslında ARÇELİK yöneticisi olan BO değil, VESTEL yöneticisi olan BA olduğu, nitekim BA'nın da dâhil olduğu aynı e-posta silsilesinde diğer VESTEL bölge müdürleri ile VESTEL yöneticisi olan TB arasında yazışmalar bulunduğu,
- VESTEL içerisindeki zam kararlarının ilgili yöneticiler düzeyinde istişare edilerek alındığı, dolayısıyla VESTEL içerisinde zam kararlarının alınması aşamasında bölge müdürü pozisyonunda olan BA'nın da söz sahibi olmasının olağan olduğu

ifade edilmiştir.

(118) VESTEL'in birinci yazılı savunması ile sunulan 22.12.2014 tarihli e-posta ve dosya içeriğindeki BO'dan BA'ya 27.12.2014 tarihinde gönderilen e-postaya ilişkin savunmada; her ne kadar 22.12.2014 tarihli e-posta VESTEL iç yazışması olsa da, VESTEL ticaretinin doğal akışı gereği zincir satış ekibine gelen e-postalar gibi VESTEL zincir satış ekibine ulaştıktan sonra eş zamanlı olarak bu e-posta grubunda yer alan VESTEL çalışanlarının yönettiği satış noktalarına duyurulduğu, dolayısıyla 27.12.2014 tarihinde BO BA'ya ARÇELİK fiyatlarını gönderdiğinde, VESTEL'in çoktan fiyatları belirlemiş olduğu ve bunu satış noktalarına da duyurduğu ifade edilmiştir.

(119) ARÇELİK'e ait fiyat sirkülerine göre, teşebbüs 1 Ocak 2015'ten itibaren geçerli olacak toptan ve perakende fiyatlarını (Ocak 2015 zammı) duyurduğu metni 25.12.2014 tarihinde yayımlamıştır. VESTEL'den gelen birinci yazılı savunma kapsamında, Ocak 2015 dönemi fiyatlarına ilişkin "VESTEL Beyaz Eşya Ocak Ayı Fiyat Değişimleri Hakkında" başlıklı, 22.12.2014 tarihli ve ekinde "VESTEL BE FİYAT DEĞİŞİM Aralık Ocak - 2015.xlsx" adlı fiyat listesi bulunan bir iç yazışma gönderilmiştir.

(120) Belge 21, 22'ye ilişkin savunmada; söz konusu belgelerin rekabet hukuku açısından stratejik nitelikte olmayan geçmiş tarihli verileri içerdiği, Belge 21'deki Mart Uygulama Özetleri adlı sunumun içerik, hitap ve oluşturulma amacı dikkate alındığında bayilere ulaştırılmış ve dolayısıyla kamuya açık hale gelmiş bir yazışma olduğu ifade edilmiştir.

(121) Belge 15'e ilişkin savunmada;

- Yazışmaya konu olan 01.07.2016 tarihli belgenin ticari hayatın olağan akışında Temmuz ayından önce ARÇELİK satış ekibi tarafından bayilerine ulaştırıldığı,
- "ALACAKLAR" başlığı altındaki "SATIŞ TEŞKİLATI" ifadesinin beyaz eşya sektöründeki duyuru ve sirkülerlerin bayilere ulaştırılmasının yolu olduğu, dolayısıyla bilginin e-postanın ulaştığı tarih itibarıyla kamuya açık olduğu,

- Belgede 1519 kodu ile başlayan PDF belgelerinin ARÇELİK'ten bayilere gönderilen kampanya/uygulama bilgilendirme sunumları olduğu ve dolayısıyla kamuya açık hale gelmiş oldukları

ifade edilmiştir.

- (122) Belge 27'e ilişkin savunmada; 26.07.2016 tarihli söz konusu belgelerin içerdiği bilgilerin Temmuz ayına ilişkin uygulamalara yönelik olması itibarıyla ticari hayatın olağan akışı gereği, 01.07.2016 tarihinde VESTEL tarafından bayilerine ulaştırıldığı, dolayısıyla bilginin e-postanın ulaştığı tarih itibarıyla kamuya açık bilgi olduğu ifade edilmiştir.
- (123) Belge 19'a ilişkin savunmada; paylaşımına konu olan tabloların bayilere duyurulmak amacıyla yayımlanmış olan "443.pdf" adlı belgeden alınmış olduğu, ayrıca ARÇELİK'in e-postasında kampanya ile ilgili sirkülerin yayımlandığının ifade edildiği dolayısıyla bilgilerin daha önceden kamuya açık hale gelmiş olduğu ifade edilmiştir.
- (124) Belge 17'ye ilişkin savunmada; yazışmaya konu olan 05.12.2016 tarihli belgenin ticari hayatın olağan akışında Aralık ayından önce ARÇELİK satış ekibi tarafından bayilerine ulaştırılmış olması gerektiği, özellikle e-posta eklerinin isimlerinde yer alan Aralık ayı atıflarının bu hususu doğruladığı ifade edilmiştir.
- (125) Belge 11'e ilişkin savunmada; paylaşımına konu olan bilgilerin bayilere duyurulmak amacıyla yayımlanmış olan "dondurucu.pdf" adlı sirkülerden alındığı, dolayısıyla bilginin e-postanın ulaştığı tarih itibarıyla kamuya açık bilgi olduğu ifade edilmiştir.

I.5.2.11. Rakibin Ticari Sırlarının Ele Geçirilmesi Niteliğinde Olduğu Savunulan Belgeler

- (126) Dosyada içeriğindeki SB'nin BA'ya 23.03.2015 tarihinde gönderdiği e-postaya ilişkin savunmada;
- SB'nin CV'sini ilk defa 24.01.2015 tarihinde BA'ya gönderdiği, dolayısıyla, rakip bir teşebbüsten geçmek isteyen bir çalışan olarak SB'nin, bu süreçte geçişini kolaylaştırmak ve/veya desteklemek amacıyla ARÇELİK'e ait verileri rakip teşebbüs olan VESTEL'e aktardığı,
 - Ticari sırların ele geçirilmesi konusunun TTK'nın 55. maddesi kapsamında incelenmesi gerektiği ve rekabet hukukunun konusuna girmediği

ifade edilmiştir.

I.5.2.12. VESTEL'e Ulaştığı Gösterilmeyen Belgelere İlişkin Savunmalar

- (127) Dosya içeriğinde yer alan EÖT'nin kendine gönderdiği 26.02.2014 tarihli e-postaya ilişkin savunmada; söz konusu belgenin ekinde yer alan banka mektubu, ipotek belgesi, kefalet senedi ve müşteri senedi gibi bilgilerin rekabet hukuku açısından önemi olmadığı ifade edilmiştir.
- (128) Dosyada içeriğindeki EÖT'nin kendine gönderdiği 19.01.2015, 05.02.2015, 11.02.2015, 03.04.2015, 06.04.2015, 04.05.2015, 04.05.2015 tarihli e-postalara ilişkin savunmada; söz konusu bilgilerin EÖT'nin şirket e-postasından kişisel e-postasına gönderilmiş olduğu, VESTEL ile bir bağlantısının ortaya konulmadığı ifade edilmiştir.

I.5.2.13. Değerlendirmeye Alınmayan Ancak Lehe Olduğu İddia Edilen Belgelere İlişkin Savunma

(129) Belge 1 ve Belge 18'e ilişkin savunmada;

- Belge 1 dikkate alınmış olmakla birlikte anılan belgelerle ilgili olan ilk sayfanın değerlendirmeye alınmadığı,
- E-posta kapsamında BA tarafından ARÇELİK, BSH ve Samsung'a ilişkin olarak pazardan edinilen bilgiler çerçevesinde rekabetçi değerlendirmeler yapıldığı ve VESTEL'in bu bilgileri rekabetçi amaçlı kullandığı, benzer şekilde Belge 18'in rekabetçi mücadeleye işaret ettiği

ifade edilmiştir.

I.5.2.14. Ekonomik Analiz ve Araştırma Dairesi Raporuna İlişkin Savunmaların Değerlendirilmesi

(130) Konuya ilişkin yapılan savunmalarda;

- VESTEL ile ARÇELİK'in piyasada doğrudan rekabet halinde olduğu, kampanya, iletişim ve fiyat aksiyonlarını kullanarak pazardan pay almaya çalıştıkları, ilgili teşebbüslerden biri pazar payı kazandığında diğerinin pazar payı kaybettiği, dolayısıyla teşebbüslerin pazar payı azalış ve artışları arasında doğrudan negatif korelasyon bulunduğu, teşebbüslerin benzer dönemlerde paralel ve süregelen pazar payı artışları olmadığı, nitekim Belge 2'de yer alan e-postalardan rakipleri pazar kaybederken VESTEL'in rekabetçi davranışlar sergileyerek pazar payı kazandığının anlaşıldığı,
- İlgili teşebbüslerin fiyat artışlarının paralel dönemlerde gerçekleşmediği, beyaz eşya ürünleri bakımından yalnızca Ocak 2016'da paralel artışların olduğu görülmekle birlikte, bu hususun tüm sektörlerde görülen yılbaşı zam etkisine işaret ettiği, bunun dışındaki dönemlerde zam döngülerinin maliyet artışları dışında paralellik göstermediği, özellikle VESTEL'in 2017 itibarıyla solo fırın fiyatlarını oldukça düşük belirlediği ve böylelikle pazar payı kazandığı
- VESTEL'in elde ettiği bilgi ve belgeleri rekabete aykırı koordinasyon doğurucu bir amaçla kullanmadığı, aksine VESTEL'in bu bilgiler kapsamında yaptığı raporlamaların; karşılaştırma gerçekleştirmek suretiyle rakip kampanyalarından daha rekabetçi uygulamalar geliştirerek tüketicilere ürünleri daha uygun fiyatlarla sunmak amaçlı olduğu, böylece etkinlik kazanımı gerçekleştirdiği,

ifade edilmiştir

I.5.2.15. Ceza Tespitine İlişkin Savunma

(131) Savunmada; Soruşturma Raporunda belirtildiği şekli ile ağırlatıcı sebepler ile tekerrür dikkate alınarak idari para cezası verilmesi halinde, bu durumun 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde açıkça düzenlenmemiş olması nedeniyle, suç ve cezalarda kanunilik ilkesinin ihlal edilmiş olacağı ifade edilmiştir.

(132) Kararın değerlendirme kısmında yukarıda yer verilen savunmalar dikkate alınmıştır.

I.6. Değerlendirme

I.6.1. Rakipler Arası Bilgi Değişiminin Rekabet Hukuku Bağlamında Değerlendirilmesi

(133) Dosya konusu başvuruda dayanıklı tüketim malları pazarında faaliyet gösteren rakip teşebbüsler ARÇELİK ve VESTEL arasında rekabete hassas bilgi değişimi

gerçekleştiği, bu kapsamda ağırlıklı olarak ARÇELİK'e ait birtakım bilgilerin VESTEL ile paylaşıldığı iddia edilmektedir.

- (134) Rekabet hukuku literatüründe bilgi değişimi, iki veya daha fazla teşebbüsün tek yanlı yahut karşılıklı olarak, rekabetçi kararlarına etki eden her türlü ticari bilgilerini paylaşmaları olarak tanımlanabilmektedir. Bu paylaşım geçmiş veya cari üretim ve satış miktarlarına, fiyatlara, talebe ve maliyetlere, müşterilere, kapasitelere, yatırımlara ve Ar&Ge çalışmalarına ya da sahip olunan teknoloji ve benzerlerine ilişkin doğrulanabilir nitelikteki veri ve bilgilere ilişkin olabildiği gibi; firmaların gelecekte uygulamayı planladıkları fiyatlara, miktarlara ilişkin de olabilmektedir.
- (135) Mevzuat Avrupa Birliği rekabet hukuku düzenleme ve içtihatına bakıldığında, ABİDA 101. madde uyarınca, teşebbüsler arası bilgi değişimi, üye devletler arasındaki rekabeti önleme, kısıtlama veya bozma amacını taşıyan veya etkisine sahip olan anlaşma, uyumlu eylem ya da teşebbüs birliği kararları şeklinde gerçekleştiği takdirde yasaklanmaktadır⁶⁷.
- (136) Rekabet ihlali konu olan bilgi değişiminin tespitinde, paylaşılan bilginin niteliği önem kazanmaktadır. Değişime konu olan bilgi geçmiş tarihli fiyat ya da fiyatlara ilişkili indirim, kampanya gibi bilgilere ilişkin olabileceği gibi, güncel ya da geleceğe ilişkin olabilir. Geleceğe ilişkin fiyat ve fiyat ilişkili bilgilerin paylaşılması, rekabet hukuku literatüründe ABİDA md. 101 bağlamında "amaç itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı" nitelikte kabul edilmekte ve yasaklanmaktadır⁶⁸. Öte yandan, güncel fiyat bilgileri, bu kapsamda yakın tarihli satış rakamları, satış hedefleri, stok gibi bilgilerin sistematik şekilde paylaşılması da rekabet ihlali riskini önemli ölçüde artırmaktadır. Örneğin güncel satış rakamlarının sıklıkla paylaşılması durumunda, bu sinyali alan rakip firmanın gelecek döneme ilişkin zam kararı başta olmak üzere satış stratejisi doğrudan etkilenecektir. Nitekim bireysel üretim ve satış miktarlarının paylaşılma sıklığı arttıkça, pazar giderek şeffaflaşmakta ve rekabetin doğası gereği olması gereken belirsizlik, ortadan kalkmaktadır. Bilgi paylaşımının etkileri, paylaşımına katılan teşebbüslerin faaliyet gösterdiği pazarın yoğunlaşmış olması ya da ilgili teşebbüslerin pazarın önemli bir bölümünü teşkil etmesi durumunda daha belirginleşmektedir⁶⁹.
- (137) Yatay İşbirliği Kılavuzu, bilgi değişimi teorisi ve Türk rekabet hukukunda değerlendirilmesi bakımından rehber niteliğindedir. Kılavuz'da da belirtildiği üzere bilgi paylaşımının rekabeti kısıtladığı en tipik senaryo, teşebbüslerin, rakiplerin pazar stratejileri hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamasıdır. Bilgi değişiminin rekabet üzerindeki etkisi; pazarın yoğunlaşma derecesi, şeffaflığı, istikrarı, karmaşıklığı ve pazardaki teşebbüslerin benzerliği (simetri) gibi pazarın yapısına ilişkin unsurlar ile ilgili pazarı rakipler arası koordinasyona elverişli hale getirebilmesi nedeniyle paylaşılan bilginin niteliğine bağlıdır.
- (138) Bunun yanı sıra, Yatay İşbirliği Kılavuzu'nda da belirtildiği üzere rakipler arasında bilgi değişimi, fiyat veya miktar tespiti amacını taşıyan bir anlaşma niteliği taşıdığı anda kartel olarak kabul edilerek cezalandırılır. Ayrıca, tarafların, üzerinde uzlaşılan kurallara uyup uymadığının takibini sağlayarak kartelin işleyişini kolaylaştıran bilgi değişimleri de kartelin bir parçası olarak değerlendirilir.

⁶⁷ Örnk kararlar için bkz: UK Agricultural Tractor Registration Exchange O.J. (1992) L68/19; Case C-8/08, T-Mobile Netherlands (2009) ECR I-4529.

⁶⁸ Wish, Competition Law,122.

⁶⁹ OECD, Policy Roundtables, Information Exchanges Between Competitors under Competition Law,54.

- (139) Normal şartlar altında teşebbüslerin, rakiplerinin mevcut ya da beklenen davranışlarına göre basiretli bir biçimde kendilerini uyarlaması ihlal olarak değerlendirilmemektedir. Ancak, rakipler arasında, pazardaki olağan koşullardan farklı rekabet koşulları yaratma amaç veya etkisine sahip olan doğrudan ya da dolaylı her türlü iletişim ihlal olarak değerlendirilmekte ve yasaklanmaktadır.
- (140) Bu noktada, yapılan bilgi değişimi, rekabete duyarlı bilgilerin değişimi ile pazardaki belirsizliği azaltıyor ve rekabeti kısıtlayıcı işbirliğini kolaylaştırıyorsa, 4. madde kapsamında rekabet ihlali teşkil edebilecektir. Teşebbüsün posta, e-posta, telefon görüşmeleri, toplantılar gibi vasıtalarla rekabete duyarlı bilgilerini, bunları açıkça veya zımnen kabul eden rakiplerine tek taraflı olarak açıklaması ile çok sayıda teşebbüsün, amaçları ve planları hakkında birbirlerini bilgilendirmesi arasında fark bulunmamaktadır. Nitekim, rakibinden rekabete duyarlı bilgiyi alan teşebbüsün böyle bir bilgiyi almak istemediğine dair net karşılık vermemesi durumunda, teşebbüsün bu bilgiyi kabul ettiği ve pazardaki davranışlarını buna göre değiştirdiği varsayılmaktadır.

I.6.2. 4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesi Çerçevesinde Değerlendirme

- (141) Yukarıda bilgi paylaşımına yönelik olarak yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, bilgi paylaşımı; fiyat tespiti, müşteri paylaşımı, arzın kısıtlanması vs. şeklindeki belli bir davranışa yönelik olarak teşebbüsler arasında yapılmış bir anlaşma ya da uyumlu eylemin unsuru/delili/göstergesi olabileceği gibi; teşebbüsler arasındaki anlaşma veya uyumlu eylemin bizaatihi konusu olabilmektedir. İkinci gruptaki bilgi değişimleri genellikle teşebbüsler arasındaki açık anlaşmaların ya da teşebbüs birliği kararlarının konusunu oluşturmaktadırlar.
- (142) Oysa ilk gruptaki bilgi paylaşımları teşebbüsler arasındaki fiyat tespiti, müşteri paylaşımı, arzın kısıtlanması vs.'ye yönelik gizli bir anlaşma veya uyumlu eylem çerçevesinde gerçekleşen, o gizli anlaşma veya uyumlu eylemin gerçekleştirilmesi ve sürdürülmesi için yapılan ve dolayısıyla söz konusu gizli anlaşma veya uyumlu eylemin bir unsuru ve aynı zamanda rekabet otoriteleri için delili niteliğinde olan bilgi paylaşımlarıdır.
- (143) Bilgi paylaşımının gizli bir anlaşmayı veya uyumlu eylemi ortaya koymadaki kritik önemi, piyasada rekabeti tetikleyen temel dinamiğin, teşebbüsler arasında birbirlerinin ne şekilde davranacağına ilişkin yaşanan belirsizlik olduğunun kabulüne dayanmaktadır. Dolayısıyla teşebbüsler arasındaki iletişim veya bilgi paylaşımı ile teşebbüslerin gelecekteki davranışlarına yönelik belirsizliğin azalması durumunda teşebbüs davranışının bağımsız değil koordine olacağı, bu nitelikteki davranışın da 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna ulaşılabilmektedir⁷⁰. Bu bağlamda, özellikle fiyat, arz miktarı, satış stratejisi, maliyet gibi rekabete duyarlı stratejik verilere ilişkin bilgiler içeren paylaşımlar tek taraflı olarak sunulduğunda dahi rekabet ihlali olarak değerlendirilebilmektedir. Nitekim belirtilen türde bir iletiyi alan teşebbüs, rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma/uyumlu eylemin tarafı olmayacağını derhal ve açıkça karşı tarafa bildirmedeği sürece anlaşma/uyumlu eyleme zımnen irade göstermiş sayılmaktadır. Zira rakiplerinden, değinilen unsurları taşıyan bir ileti alan teşebbüsün, kendi ticari politikalarını belirlerken, sözü edilen bilgileri dikkate aldığı kabul edilmektedir⁷¹. Bir başka ifadeyle, rakiplerinin fiyatlarını artıracığını veya sabit tutacağını bilen bir teşebbüs için geleceğe ilişkin belirsizlik azalmakta, fiyatlama

⁷⁰ Rekabet Kurulunun 07.03.2011 tarihli ve 11-13/243-78 sayılı kararı, syf.91; 14.01.2016 tarihli ve 16-02/44-14 sayılı kararı para. 162 ve 177; 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı kararı syf. 43.

⁷¹ Bkz. Case C-49/92 Anic Partecipazioni, ECLI:EU:C:1999:356, para. 121

kararları bu bilgiye göre şekillenmekte, bu durum ise teşebbüsün rekabet hukuku anlamında rakiplerinden bağımsız karar vermediği anlamına gelmektedir⁷².

- (144) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi belirli bir mal veya hizmet piyasasında rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran teşebbüsler arası anlaşmaları, uyumlu eylemleri ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerini yasaklamaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi teşebbüslerin tek taraflı, bağımsız davranışlarına uygulanmamakta, mutlaka teşebbüsler arasında anlaşma, uyumlu eylem ya da teşebbüs birliği kararı şeklinde ortaya çıkan bir danışıklığı gerektirmektedir.
- (145) Yukarıda da açıklandığı üzere, soruşturma konusu olayda da olduğu gibi bilgi akışının tek taraflı olması teşebbüsler arasında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girebilecek bir danışıklığın olmadığı anlamına gelmemektedir. Zira bilgiyi alan tarafın o bilgiyi açıkça reddetmedikçe bu bilgiyi kendi stratejilerini belirlerken dikkate alacağı, böylelikle rakibinden bağımsız hareket etmeyeceği kabul edilmektedir. Dolayısıyla soruşturma konusu olayda bilgi akışının ARÇELİK'ten VESTEL'e doğru tek taraflı olması aralarında bir anlaşma ya da uyumlu eylem olmadığını ileri sürmek için yeterli değildir. Ancak tek taraflı bilgi akışının olduğu durumlarda bu noktada bilgiyi açıklayan tarafın durumunun da ele alınması gerekmektedir. Normal koşullar altında bilgiyi açıklayan taraf bu bilgiyi alan tarafın davranışlarını bu bilgiyi dikkate alarak belirleyeceği beklentisiyle söz konusu bilgiyi açıklamaktadır. Bilgiyi açıklayan taraf böylelikle bilgiyi alan tarafın geleceğe ilişkin davranışlarını nasıl şekillendireceğine etki etmekte ve aynı zamanda kendi geleceğe ilişkin davranışlarını da rakibine açıkladığı bilgiye rakibinin vermesini beklediği tepkiye göre ayarlamış olmaktadır. Böylelikle gerek bilgiyi açıklayan gerekse bilgiyi alan teşebbüs birbirlerinden bağımsız bir şekilde hareket etmemiş olmakta, aralarındaki rekabetin kaynağı olan gelecekteki davranışlarına ilişkin belirsizliği ortadan kaldırmaktadırlar. Bilgiyi açıklayan bilgiyi açıklayarak, bilgiyi alan taraf ise bilgiyi alarak ve bu bilgiyi açıkça reddetmeyerek ortak iradelerini ortaya koymuş olmaktadır. Bu nedendir ki, bilgi akışı tek taraflı olduğunda dahi teşebbüsler arasında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girebilecek bir anlaşma veya uyumlu eylemden bahsedilebilmektedir.
- (146) Soruşturma kapsamında incelenen belgeler, ağırlıklı olarak 2014 yılı başından 2017 yılı Şubat ayına kadar rekabete duyarlı bilgilerin düzenli olarak ARÇELİK'ten VESTEL'e aktarıldığına işaret etmektedir. Başvuru konusu belgeler ve yerinde inceleme belgeleri birlikte değerlendirildiğinde, ARÇELİK ve VESTEL arasındaki bilgi değişiminin esas olarak BA'nın VESTEL'e geçiş yaptığı 2014 yılında başladığı tespit edilmiştir. ARÇELİK Satış Trakya Bölge Yöneticisi EÖT'nin geçmişte ARÇELİK satış bölümünde birlikte çalıştığı BA, 2014 yılından itibaren VESTEL'de Araştırma ve Stratejik Analizler Yöneticiliği görevinde çalışmaya başlamıştır⁷³.
- (147) Belgelerin çoğunluğunda bilgilerin ulaştığı kişi olarak görünen BA, Ağustos 1999 – Şubat 2012 arasında ARÇELİK satış bölümünde, Mart 2012 – Ocak 2013 arasında GFK pazar araştırma şirketinde, Ocak 2013 – Aralık 2013 arasında ise OPR adlı

⁷² Rekabet Kurulunun 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı kararı syf. 58; 29.03.2018 tarihli ve 18-09/180-85 sayılı kararı para. 52.

⁷³ 2014 yılında EÖT ile VESTEL yöneticisi BA arasında doğrudan gerçekleştiği tespit edilen ilk yazışma (Belge 99), başvuru kapsamında Kuruma sunulan ve 26.02.2014 tarihinde EÖT'nin BA'ya gönderdiği "FW:Teminat" başlıklı e-postadır. ARÇELİK iç yazışmasının devamı niteliğindeki belge ekindeki "591 45879152 599858026.xlsb" adlı excel dosyasında banka mektubu, ipotek belgesi, kefalet senedi ve müşteri senedi sayıları yer almaktadır.

araştırma şirketinde yönetici olarak çalışmıştır⁷⁴. Bilgileri sağlayan kişi konumundaki ARÇELİK çalışanı EÖT'nin ise 2013 Aralık öncesinde BA'ya GFK ve OPR'de çalışırken de gizli bilgilerin aktarımını yaptığı tespit edilmiştir.

- (148) ARÇELİK'in pişmanlık başvurusunda, ARÇELİK'te uzun yıllar çalışan EÖT'nin ARÇELİK'e ait gizli bilgileri 2012'den beri çeşitli çıkarlar karşılığında, BA'nın çalıştığı şirketlere (sırasıyla pazar araştırma şirketleri GFK⁷⁵ ve OPR ile son olarak VESTEL'e) düzenli ve sık aralıklarla aktardığı belirtilmektedir. VESTEL çalışanı SB'nin⁷⁶, ARÇELİK'ten VESTEL'e geçmeden hemen önce, ARÇELİK'e ait gizli bilgileri BA'ya, dolayısıyla VESTEL'e aktardığı ifade edilmiştir. EÖT ile eskiden ARÇELİK'te çalışmış olan, VESTEL çalışanı SG arasında, ARÇELİK Satış Bölge Pazarlama Sorumlusu TM⁷⁷ ile VESTEL çalışanı SG arasında ve ARÇELİK Satış Direktörü BO⁷⁸ ile VESTEL çalışanı BA arasındaki yazışmalar da Kurumun bilgisine sunulmuştur. Ayrıca ilgili kişiler olan EÖT'nin, bilgileri EÖT'ye temin eden BB'nin ve GO'nun iş akitlerine son verildiği ifade edilmiştir.
- (149) ARÇELİK, önemli bir bölümünün geleceğe yönelik fiyat stratejileri olan ARÇELİK ticari sınırlarının üst yönetiminin haberi olmaksızın rakibe aktarıldığını, aktarımın EÖT tarafından öncelikle şahsi e-posta adresine yönlendirmesi ile gerçekleştiğini ve BA'nın GFK adlı araştırma şirketinde çalışmaya başlamasıyla sürecin başladığının görüldüğünü ifade etmektedir. BA ise VESTEL'de çalışırken beş adet VESTEL'in gizli bilgi içermeyen fiyat araştırmasını, bir adet VESTEL'in yürürlükte olan toptan fiyat listesini göndermiş, bir de bölge yöneticisini şikayet ettiği bir e-posta yollamıştır.
- (150) Teşebbüslerin posta, e-posta, telefon görüşmeleri, toplantılar gibi vasıtalarla rekabete duyarlı bilgilerini, bunları açıkça veya zımnen kabul eden rakiplerine tek taraflı olarak açıklaması ile çok sayıda teşebbüsün, amaçları ve planları hakkında birbirlerini bilgilendirmesi arasında fark bulunmamaktadır. Rakibinden rekabete duyarlı bilgiyi alan teşebbüsün sorumluluktan kurtulması için böyle bir bilgiyi almak istemediğine dair net karşılık vermesi gerekmektedir⁷⁹.
- (151) ARÇELİK, yazışmaların ARÇELİK üst yönetiminin kararı ve haberi olmaksızın yapıldığını ve bu yazışmalardan bağımsız olarak fiyatlarını belirlediğini ifade etmektedir. Teşebbüs bütün çalışanlarına rekabet mevzuatına uygun hareket etmekte yükümlü olduğu konusunda imza aldığını, her sene en az bir kez, rekabet mevzuatına uyumun önemi konusunda uyarılar içeren e-postalar gönderdiğini, konuya ilişkin şirket içi eğitimler verdiğini yine de personelini buna yönelik olarak denetlediğini beyan etmektedir. Nitekim, Şubat 2017'de yapılan şirket içi rutin denetim kapsamında 09.02.2017 tarihinde ARÇELİK Satış Trakya Bölge Yöneticisi EÖT'nin ARÇELİK e-posta hesabında yapılan incelemede (Belge 1), geçmişte ARÇELİK Satış bölümünde birlikte çalıştığı VESTEL Marmara Satış Direktörü BA⁸⁰

⁷⁴ VESTEL'den gelen birinci yazılı savunmada, BA'nın iş sözleşmesinin 22.03.2018 tarihinde feshedildiği belirtilmektedir.

⁷⁵ 2013 Aralık öncesinde EÖT tarafından GFK ve OPR'de çalışan BA'ya yapılan bilgi aktarımı, önaraştırma ve soruşturma sürecinde bulunan belgeler ve başvuru ile birlikte değerlendirildiğinde, Türk Ticaret Kanunu bağlamında ticari sır yükümlülüğünün ihlali olarak ele alınabilecek olup, konunun bu boyutu dosya kapsamının dışında tutulmuştur.

⁷⁶ Başvuruya göre SB, 1999'dan Nisan 2015'e kadar ARÇELİK Satış biriminde çalışmış; ardından VESTEL'e geçmiştir.

⁷⁷ Mevcut durumda söz konusu çalışanın işine ARÇELİK tarafından son verildiği ifade edilmektedir.

⁷⁸ Mevcut durumda söz konusu çalışanın işine ARÇELİK tarafından son verildiği ifade edilmektedir.

⁷⁹ Bkz: Kurulun 12.06.2012 tarih, 12-32/916-275 sayılı kararı, pr.140.

⁸⁰ VESTEL çalışanı olan BA, Ağustos 1999 – Şubat 2012 arasında ARÇELİK satış bölümünde, Mart 2012 – Ocak 2013 arasında GFK pazar araştırma şirketinde, Ocak 2013 – Aralık 2013 arasında ise

ve VESTEL Satış Müdürü Serhat GEDİK SG⁸¹ ile şahsi e-posta adresleri⁸² üzerinden rekabet mevzuatını ihlal etmesi olası yazışmalara rastlanmış, bunun üzerine şirket içi e-posta taraması yapılmış ve bu incelemede ARÇELİK'te uzun yıllar çalışan EÖT'nin ARÇELİK'e ait gizli bilgileri 2012'den beri çeşitli çıkarlar karşılığında, BA'nın çalıştığı şirketlere (sırasıyla pazar araştırma şirketleri GFK⁸³ ve OPR ile son olarak VESTEL'e) düzenli ve sık aralıklarla aktardığı ve diğer yukarıda belirtilen hususlar tespit edilmiş ve bunun üzerine Kuruma başvuruda bulunulmuştur. ARÇELİK aslen, ARÇELİK'den VESTEL'e bilgi sızdırıldığını ve bunun neticesinde ARÇELİK'in zarara uğradığını iddia etmektedir.

- (152) Tarafların iddiası, olayın boyutunun 4054 sayılı Kanun kapsamında rekabeti sınırlayıcı bilgi paylaşımı yerine, ARÇELİK'ten VESTEL'e haksız rekabet kapsamında bilgi sızdırılması olduğu yönündedir. Bu noktada rekabet hukuku bakımından bilgi paylaşımı durumunda genel bakış açısının özetle, pişmanlık başvurusunda bulunan teşebbüsün olaydan haberdar olduğu ve fakat pişman olduğu kabul edilerek ortada bir anlaşma/uyumlu eylemin var olduğunun varsayıldığı ve bu nedenle anlaşma/uyumlu eylemden bahsetmemek için diğer teşebbüsün bilgiyi açık reddi gerektiği hatırlatılmalıdır. Bununla beraber dosyaya özgü durumda pişmanlık başvurusunda bulunan ARÇELİK'in gerçekten bilgi paylaşımından haberdar olmadığı ve aslında bilginin kendisinden sızdırıldığı anlaşılmaktadır. Teşebbün söz konusu bilgi akışını keşfetme şekli, pişmanlık başvurusu ve sunduğu belge miktarı da bu durumu desteklemektedir. Ancak yine de teşebbüsün beyanı yeterli olmayacağından bilginin sızdığı iddiasını destekleyecek delillere ihtiyaç duyulmaktadır.
- (153) Öncelikle verilerin ARÇELİK'den aktarılmaya başlama sürecine değinmek gerekmektedir. Dosya mevcudu bilgilerden, EÖT'nin ARÇELİK'den ayrılan BA'ya çeşitli menfaatler karşılığı ARÇELİK verilerini gönderdiği, bağımsız pazar araştırma şirketi olan GFK'ya geçen BA'nın bu sayede GFK'nın ihtiyacı olan verileri düzenli olarak sağladığının anlaşıldığı, EÖT ve diğerlerinin BA ile olan bireysel ilişkisinin, BA'nın GFK'dan OPR 'ye ve ardından VESTEL'e geçmesiyle devam ettiği, EÖT'nin (.....) adlı bir e-posta adresine de ARÇELİK gizli bilgilerini gönderdiği, öte yandan EÖT'nin eşi olan (.....)'ın 2013'ten itibaren pasta ve kurabiye üretimi işine girdiği, bu süreçte BA'nın sorumluluğundaki bayilerin (.....)'a ödeme yaptığı, ayrıca bu kişilerin 2016 yılında da BA vasıtasıyla VESTEL bayilerine sunulmak üzere teklif hazırladığının görüldüğü belirtilmektedir.
- (154) Dosya mevcudu bilgilerden ARÇELİK bilgilerinin dışarıya sızdırılmasının BA VESTEL'e geçmeden önce başka teşebbüslere olacak şekilde başladığı

OPR adlı araştırma şirketinde yönetici olarak çalışmıştır. VESTEL'den gelen birinci yazılı savunmada, BA'nın iş sözleşmesinin 2018 yılı Mart ayında 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25/II-e maddesi uyarınca, işverenin güvenini kötüye kullanmak, işverene ait meslek sırlarını ortaya atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışları nedeniyle haklı nedenle tazminatsız olarak feshedildiği belirtilmektedir.

⁸¹ VESTEL çalışanı SG, Ocak 2008 – Nisan 2013 arasında ARÇELİK Satış bölümünde, Mayıs 2013 – Haziran 2013 arasında Samsung'da, Temmuz 2013 – Mayıs 2015 arasında Türk Telekom'da çalışmış olup, ardından VESTEL'e geçmiş ve 2018 yılına kadar VESTEL'de görevini sürdürmüştür. VESTEL'den gelen birinci yazılı savunmada, SG'nin iş sözleşmesinin 22.03.2018 tarihinde 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25/II-e maddesi uyarınca, işverenin güvenini kötüye kullanmak, işverene ait meslek sırlarını ortaya atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışları nedeniyle haklı nedenle tazminatsız olarak feshedildiği belirtilmektedir.

⁸² Sırasıyla (.....) ve (.....).

⁸³ 2013 Aralık öncesinde EÖT tarafından GFK ve OPR'de çalışan BA'ya yapılan bilgi aktarımı, önaraştırma ve soruşturma sürecinde bulunan belgeler ve başvuru ile birlikte değerlendirildiğinde, Türk Ticaret Kanunu bağlamında ticari sır yükümlülüğünün ihlali olarak ele alınabilecek olup, konunun bu boyutu dosya kapsamının dışında tutulmuştur.

anlaşılmaktadır. Daha sonra BA'nın VESTEL'e geçişiyle beraber stratejik bilgilerin VESTEL'e iletildiği tespit edilmiştir. EÖT bilgileri öncelikle kendi "yahoo" uzantılı e-postasına yönlendirmekte, daha sonra VESTEL'deki alıcıya ulaştırmaktadır. Başvuru kapsamında EÖT'nin VESTEL yetkilisi BA'ya göndermek üzere kendi şahsi e-posta adresine gönderdiği 500'e yakın e-posta Kuruma sunulmuştur. Eldeki belgelere göre, bilgi değişiminin 2017 yılına kadar devam ettiği anlaşılmaktadır. Yıllara göre ARÇELİK yetkilisi EÖT'nin şahsi e-posta adresine gönderdiği e-posta sayılarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 9: ARÇELİK Verileri İçeren E-postalar

Yıl	ARÇELİK'e Ait Stratejik Veri İçeren E-Posta Sayısı
2014	177
2015	142
2016	97
2017	7
Toplam	423

Kaynak: Başvuruda sunulan belgeler

- (155) Bu verilerin bir bölümünün doğrudan VESTEL çalışanı BA ya da SG'ye gönderildiği, yapılan yerinde incelemede bulunan belgelerle teyit edilmektedir. Öte yandan, doğrudan gönderilmiş olup olmadığı bilinmemekle birlikte, EÖT'nin şahsi e-posta adresine yolladığı veriler, aynı gün ya da çok yakın tarihli olarak BA ve/veya SG'nin şirket e-posta hesaplarında yapılan incelemede elde edilmiştir. Ağırlıklı olarak BA ve az sayıda belgeyle sınırlı olarak SG tarafından, aynı verilerin VESTEL içerisinde yöneticilerle paylaşıldığı görülmektedir. Ayrıca, VESTEL Satış Müdürü olan DB'nin, ARÇELİK'ten VESTEL'e geçmeden önce, ARÇELİK'e ait gizli bilgileri VESTEL yetkilisi BA'ya aktardığı görülmüştür.
- (156) Bu noktada ARÇELİK Satış Bölge Pazarlama Sorumlusu TM ile VESTEL yetkilisi SG arasındaki yazışmaların ve ARÇELİK Satış Direktörü BO ile VESTEL yetkilisi BA arasında gerçekleşen yazışmaların değerlendirilmesi gerekmektedir.
- Belge 27'de⁸⁴ yer alan 26 Temmuz tarihli e-posta VESTEL'in Haziran ve Temmuz ayına ilişkin banka kampanyalarını içermektedir. (SG'den TM'ye)
 - 17 Haziran'da BA'dan EÖT'ye giden Belge 28'de Mayıs ayına ilişkin satış kanalları için VESTEL tarafından yapılan fiyat araştırmasını vardır.
 - BA'dan EÖT'ye gönderilen 10.12.2015 tarihli e-postada Kasım ayı için yapılan fiyat araştırması yer almaktadır (Belge 29).
 - 10.04.2015 tarihli (Belge 31) ARÇELİK iç yazışmasında VESTEL'in zammı açıkladığı belirtilmektedir.
- (157) Yukarıda yer verilen VESTEL'den ARÇELİK'e giden bilgilerin geçmiş tarihli olduğu görülmektedir. ARÇELİK'te bulunan VESTEL'e ilişkin bilgi ise iç yazışma niteliğindedir. Burada VESTEL'den ARÇELİK'e stratejik bilgi akışı olmadığı anlaşılmaktadır. Dosya mevcudunda olayın ARÇELİK'in haberinin olmadığı bir bilgi sızdırma niteliğinde olduğu yönünde de belgeler bulunmaktadır.
- Belge 16'daki e-posta silsilesinde ARÇELİK'in "2016 perakende uygulamalar" başlıklı iç yazışması EÖT tarafından kendi e-posta adresine gönderilmiş, daha sonra BA tarafından VESTEL'de paylaşılmıştır. Daha sonra ARÇELİK'in uygulayacağı kampanyanın ARÇELİK'den önce VESTEL tarafından uygulamaya konulmasıyla, 14.01.2016 tarihli e-postada ARÇELİK içerisinde

⁸⁴ Aynı belge yapılan yerinde incelemede de bulunmuştur.

“insaf, nasıl sızıntı oluyor” ifadesinin bulunduğu dikkat çekmektedir. İlgili e-postaya aşağıda yer verilmektedir:

“İnsaf

Nasıl sızıntı oluyor”

“Bu adamları batırmak boynumuzun borcu olsun, Ama sistemde delik var çare bulmamız şart”

- VESTEL çalışanı EG'nin e-posta hesabında bulunan “Fw: Vesto Cafe hk.” başlıklı Belge 18'de, Alsancak Sevinç Pastanesi'nin yarısının boşaltıldığı ve kiraya verildiği, bu yerin Vesto Kafe için uygun olabileceği, İzmir'de klişe olan “Sevinç'in önünde buluşuruz” cümlesinin, “Vestel'in önünde buluşalım”a dönüşmesi fikrinin heyecan verici olduğu ifade edilmiş, daha sonra konuya verilen yanıtta aynı lokasyonun ARÇELİK tarafından tutulmuş olması konusuna ilişkin, “(.....) bey merhaba, Rakibimiz maillerimizi mi izliyor © Daha önce önerdiğimiz, Türkiye'nin en popüler 10 buluşma noktasından biri olan sevinç pastanesinin boşalan yarısını Arçelik tutmuş.” ifadesiyle tepki verilmiştir.
- 07.04.2016 tarihinde VESTEL çalışanı FT tarafından TB ve bir grup VESTEL çalışanına gönderilen “Re: Fwd: Arçelik & Beko hakkında” e-posta silsilesinde (Belge 29); BA'dan ARÇELİK'in içinden bilgi sağlaması istenmiştir.

- (158) Yukarıda yer verilen belgelerden ARÇELİK'ten VESTEL'e, ARÇELİK'in haberi olmadan bilgi sızdırıldığı, hatta VESTEL'in de kendi bilgilerinin sızdırıldığından endişe ettiği anlaşılmaktadır.
- (159) EÖT'nin kendi insiyatifiyle ve kendi menfaatine bilgi sızdirdığını gösteren hususlar VESTEL'den önce araştırma şirketlerine de bilgi göndermesi, (.....) adlı bir e-posta adresine de ARÇELİK gizli bilgilerini göndermesi ve bahse konu kişinin eşi olan (.....) 2013'ten itibaren pasta ve kurabiye üretimi işine girmesi sürecinde BA'nın sorumluluğundaki bayilerin (.....) ödeme yapması, ayrıca bu kişilerin 2016 yılında da BA vasıtasıyla VESTEL bayilerine sunulmak üzere teklif hazırladığının görülmesidir.
- (160) Bu çerçevede dosya konusu ARÇELİK'ten VESTEL'e doğru gerçekleşen bilgi akışının, ARÇELİK'in haberi olmadan VESTEL'in EÖT aracılığıyla bilgi sızdırması yoluyla gerçekleştiği kanaatine varılmıştır. Dosya özelinde bilgi değişimi iki taraf arasında ancak birinin haberi olmadan gerçekleşmiştir. Kendisinden bilgi sızdırılan taraf durumu öğrendiğinde Kuruma başvurmuş söz konusu bilgi akışından haberdar olmadığını ileri sürmüş ve deliller çerçevesinde gerçekten haberdar olmadığı ispatlanmıştır.
- (161) Yukarıda açıklandığı üzere ARÇELİK'in VESTEL'e doğru gerçekleşen bilgi akışından haberi bulunmamaktadır. Dolayısıyla ARÇELİK VESTEL'in geleceğe ilişkin davranışlarını belli bir yönde etkilemeye çalışmamakta, böyle bir etkiden haberi dahi bulunmamaktadır. Daha da önemlisi ARÇELİK kendi geleceğe ilişkin stratejisini VESTEL'e aktardığı bilgilere ve VESTEL'in bu bilgilere vermesini beklediği cevaba göre şekillendirmemekte; aksine, bağımsız ve tek taraflı olarak belirlemeye devam etmektedir. Dolayısıyla somut olayda iki teşebbüs arasında 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi anlamında bir anlaşma veya uyumlu eylemin olduğundan bahsedilememektedir. Nitekim piyasa verileri de, iki teşebbüs arasında rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma ya da uyumlu eylem olması halinde ortaya çıkması beklenen görünümü desteklememektedir. Teşebbüsler arasında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma

ya da uyumlu eylemin olduğu durumda genellikle anlaşmaya taraf teşebbüslerin fiyatlarını birbirlerine benzer/paralel şekilde artırmaları beklenecektir.

- (162) Yukarıda ilgili bölümde yer verildiği üzere, 19 ürün grubunun 10'unda fiyatlarda bir yakınsama görülmemiştir. Her iki teşebbüsün Ocak 2014-Şubat 2017 arası olası ihlal dönemiyle Ocak 2010-Eylül 2018 arasında ve olası ihlal dönemi dışında kalan aylarda gerçekleşen ortalama reel fiyat düzeyleri karşılaştırılmıştır. VESTEL'de Ocak 2014-Şubat 2017 arasında kalan dönemde Ocak 2010-Eylül 2018 dönemine kıyasla 19 ürün grubundan dokuzunda daha yüksek ortalama reel fiyat düzeyi gözlemlenmiş, aynı durumun ARÇELİK için yalnızca dört ürün grubu için geçerli olduğu görülmüştür. Halbuki olası bir anlaşma veya uyumlu eylem durumunda her iki teşebbüsün de fiyatlarında yükselme ve/veya paralellik beklenecektir. Bunun yanısıra 19 ürün grubundan 12'si için olası ihlal döneminde ihlal dışı döneme kıyasla VESTEL lehine değişiklik yaşandığı tespit edilmiştir. Ayrıca 2015-2018 arasında ARÇELİK'in genel beyaz eşya pazarında konumunu koruduğu, VESTEL'in ise pazar payını artırdığı görülmektedir. Ürün bazında bakıldığında da ARÇELİK, buzdolabı, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, solo fırın, klima ve LCD televizyon pazarlarında pazar payı kaybetmiş, VESTEL ise bütün pazarlarda pazar payını artırmıştır. Bu durum söz konusu bilgi paylaşımının ARÇELİK'in aleyhine, VESTEL'in lehine gerçekleştiğini göstermektedir. Burada belirtilen hususlar iki teşebbüs arasında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma veya uyumlu eylemin varlığını desteklememektedir.
- (163) Sonuç olarak dosya konusu bilgi değişiminin, ARÇELİK'in herhangi bir haberi ve onayı olmadan VESTEL tarafından ARÇELİK'ten ARÇELİK çalışanı üzerinden bilgi sızdırılması yoluyla gerçekleştirildiği, bu durumun bir anlaşmanın veya uyumlu eylemin varlığı için rekabet hukuku açısından aranılan ortak irade unsurunu sağlamadığı, teşebbüsler arasında bir anlaşma ya da uyumlu eylemin varlığından bahsedilemediğinden 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (164) 08.02.2018 tarihli ve 18-04/49-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapor'a ve Ek Görüş'e, toplanan delillere, yazılı savunmalara, sözlü savunma toplantısında yapılan açıklamalara ve incelenen dosya kapsamına göre, Arçelik Pazarlama A.Ş. ve Vestel Ticaret A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmediklerine dolayısıyla aynı Kanun'un 16. maddesi uyarınca adı geçen teşebbüslere idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir

02.01.2020 tarih, 20-01/13-5 sayılı Karara ilişkin karşı görüş

Rekabet Kurulu, ARÇELİK'in Pişmanlık Başvurusu ile gelen ve ARÇELİK ile VESTEL'nin rekabete duyarlı bilgi değişimi yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiasına yönelik olarak yürütülen soruşturma sonucunda, ARÇELİK ve VESTEL'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmediklerine, dolayısıyla aynı Kanun'un 16. maddesi uyarınca adı geçen teşebbüslere idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına karar vermiştir. Kurul'un çoğunluk görüşüne aşağıda yer alan gerekçelerle katılmam mümkün olmamıştır.

Dosyada yer alan çok sayıda belge incelendiğinde;

- Bilgi akışının satış yetkilileri (neredeyse tamamının ARÇELİK Satış Trakya Bölge Yöneticisi EÖT ile VESTEL Marmara Bölge Müdürü BA) arasında cereyan ettiği,
- Daha çok ARÇELİK bilgilerinin VESTEL'e ileildiği, iletilen bilgilerin genel olarak;
 - Perakende satış verileri,
 - Toptan ve perakende montaj kırılımları,
 - Bayi satış adetleri ve ciroları,
 - Güncel/gelecek dönem zam oranları ve özel satış duyuruları,
 - Özel satış uygulamaları ve güncel/gelecek kampanyalar

olduğu,

- Bu bilgilerin düzenli olarak ve hemen VESTEL üst yönetiminin de bilgisine sunulduğu/raporlandığı,
- Az sayıda da olsa (aynı kanalla) VESTEL'den de ARÇELİK'e bilgi akışı olduğu, bu bilgilerin niteliklerinin;
 - VESTEL'e ait kredi kartı kampanyalarını ve banka komisyon oranlarını içeren bilgiler,
 - VESTEL tarafından yapılan çeşitli fiyat araştırmaları (ARÇELİK bu bilgileri VESTEL'den aldıktan hemen sonra kendi içerisinde sirküle etmiştir.)

olduğu,

- Bilgi akışının/alışverişinin uzun süre (2014 yılı başından 2017 yılı Şubat ayına kadar) devam ettiği,

anlaşılmaktadır.

Esasen; rekabete duyarlı bilgilerin düzenli olarak ARÇELİK'ten VESTEL'e aktarıldığı (Karar 146. parğ.), bu tür bilgilerin tek taraflı olarak paylaşılmasının da ihlal olduğu

(Karar 143. parğ.), bilgiyi açıklayan bilgiyi açıklayarak, bilgiyi alan taraf ise bilgiyi alarak ve bu bilgiyi açıkça reddetmeyerek ortak iradelerini ortaya koymuş olduğu, bu nedenle de, bilgi akışı tek taraflı olduğunda dahi teşebbüsler arasında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girebilecek bir anlaşma veya uyumlu eylemden bahsedilebildiği (Karar 146. parğ.) Kararda da tespit ve kabul edilmiştir.

Bununla birlikte Kararda; *“ARÇELİK'in herhangi bir haberi ve onayı olmadan VESTEL tarafından ARÇELİK'ten ARÇELİK çalışanı üzerinden bilgi sızdırılması yoluyla gerçekleştirildiği, bu durumun bir anlaşmanın veya uyumlu eylemin varlığı için rekabet hukuku açısından aranılan ortak irade unsurunu sağlamadığı, teşebbüsler arasında bir anlaşma ya da uyumlu eylemin varlığından bahsedilemediğinden”* ihlal sonucuna varılmamıştır.

Rekabet ihlallerinde ihlali gerçekleştiren kişinin (bir anlaşmaya taraf olunması, bir toplantıya katılınması, yazılı ya da sözlü bir görüşmenin gerçekleştirilmesi yahut bazı bilgilerin paylaşılması vb. çok farklı şekillerde cereyan edebilir) teşebbüsü temsil/imza yetkisine haiz olup olmadığı, yönetici pozisyonunda olup olmadığı, görev ve pozisyonunun ne olduğu önem taşımamaktadır. Bu husus rekabet hukuku literatürü, doktrini, içtihatları ve uygulamalarında istikrar kazanmıştır. Zira burada önemli olan, teşebbüslerin serbest rekabet kuralları dışına çıkarak; fiyat, arz, talep, uygulanacak strateji gibi rekabete hassas unsurların, anlaşma, uyumlu eylem yahut da bilgi değişimi yoluyla birlikte ya da koordineli olarak belirlenmesidir.

Yatay İşbirliği Kılavuzun 137 vd. paragraflarında bu husus ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Kılavuzda (143. parğ.) *“rakiplerinden, değinilen unsurları taşıyan bir ileti alan teşebbüsün, kendi ticari politikalarını belirlerken, sözü edilen bilgileri dikkate aldığı kabul edilmektedir.”* denilmektedir. Dolayısıyla burada önemli olan rekabete hassas bir bilginin bir rakipten bir başka rakibe iletilip iletilmediğidir. Kaldı ki, ARÇELİK ile VESTEL arasında bilgi akışını sağlayan kişiler, ilgisiz kişiler olmayıp, satış ve pazarlama konusunda ilgili ve belli yetkilere sahip kişilerdir (ARÇELİK Satış Trakya Bölge Yöneticisi ve VESTEL Marmara Bölge Müdürü).

ARÇELİK'ten elde edilen bilgilerin nasıl ve hangi kanaldan elde edildiği, VESTEL üst yöneticileri dahil olmak üzere VESLTEL tarafından bilindiği, belgelerde yer alan ifadelerden anlaşılmaktadır.

Belge-24'te yer alan bilgilerden VESTEL Bayi Kanalı Satış Genel Müdür Yardımcısının VESTEL tarafında rakipten bilgi akışını sağlayan BA'ya hitaben *“(.....) içerden bilgi alabilir misin ne yapıyorlar”* ifadesini kullanıldığı, BA'nın ise söz konusu e-postayı, *“Tabii ki, hemen araştırıyorum”* şeklinde yanıtladığı görülmektedir. Söz konusu belge aynı zamanda VESTEL'in stratejisinde, ARÇELİK'ten iletilen bilgilerin he kadar etkili olduğunu da göstermektedir.

Soruşturma kapsamında elde edilen bilgi ve belgeler ile pişmanlık başvurusunda sunulan bilgi ve belgeler dikkate alındığında, ARÇELİK üst yönetimin söz konusu bilgi

akışından haberdar olduğuna ilişkin herhangi bir tespit yahut delilin söz konusu olmadığı anlaşılmaktadır. Zaten ARÇELİK de bu bilgiye (ARÇELİK'TEN VESTEL'e bazı bilgilerin iletildiği) vakıf olduktan sonra söz konusu pişmanlık başvurusunu yaptığını ifade etmektedir. Ancak yukarıda ifade ve izah edildiği üzere rekabet hukuku yaklaşımında bu durum (yetkililerden ya da üst yönetimden habersiz olarak rakiple bilgi paylaşımında bulunulmuş olunması) teşebbüslerin sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

ARÇELİK'e hiç bir rekabete duyarlı bilgi akatarılmadığı varsayılsa bile (ki durumun öyle olmadığı yukarıda izah edilmiştir) Yatay İşbirliği Kılavuzunda da açıkça belirtildiği üzere, bilgiyi veren de sorumlu tutulmaktadır. Zira hem söz konusu ihlale sebebiyet vermiş olmakta, hem de kedisi rakipten hiçbir bilgi almadığı, yani bilgi akışının mutlak tek yönlü olduğu varsayılsa dahi, kendi stratejisini, verdiği bilgilere göre kurma imkanı bulunmaktadır.

Aslında Belge-30'dan, ARÇELİK tarafından bilgi akışının tek ilgisinin ve muhatabının EÖT olmadığı, ayrıca VESTEL tarafında bilgi akışını sağlayan BA ile ARÇELİK tarafında bilgi akışını sağlayan EÖT'nin ARÇELİK tarafından bilindiği anlaşılmaktadır.

Belge 30: ARÇELİK Satış Yöneticisi EA tarafından şirket iç yazışması olarak gönderilen 10.04.2015 tarihli "Re: Vestel" başlıklı e-postada;

"Arkadaşlar

Vestel markasında TV lerde mart ayına göre Nisan Ayında fiyat artışı varmı? Öğrenip dönermisiniz slm"

ifadesi yer almaktadır. ARÇELİK çalışanı (.....) (ŞD) tarafından EÖT'ye iletilen söz konusu e-postaya;

"(.....) abi açmadı,

O beni arar sorarım arayınca abi"

Yukarıda yer verilen açıklama ve gerekçelerle ARÇELİK ve VESTEL'in bilgi değişimi yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerini düşündüğümden, Kurulun "ARÇELİK'in herhangi bir haberi ve onayı olmadan VESTEL tarafından ARÇELİK'ten ARÇELİK çalışanı üzerinden bilgi sızdırılması yoluyla gerçekleştirildiği, bu durumun bir anlaşmanın veya uyumlu eylemin varlığı için rekabet hukuku açısından aranılan ortak irade unsurunu sağlamadığı, teşebbüsler arasında bir anlaşma ya da uyumlu eylemin varlığından bahsedilemediği" bu nedenle de ARÇELİK ve VESTEL'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmediklerine, dolayısıyla aynı Kanun'un 16. maddesi uyarınca adı geçen teşebbüslere idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına ilişkin görüş ve sonucuna katılmam mümkün olmamıştır.

Hasan Hüseyin ÜNLÜ

Kurul Üyesi